

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

14. november 2002 *

I de forenede sager T-332/00 og T-350/00,

Rica Foods (Free Zone) NV, Oranjestad (Aruba), ved avocat G. van der Wal, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-332/00

støttet af:

Kongeriget Nederlandene ved J. van Bakel, H. Sevenster og J. S. van der Oosterkamp, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient,

* Processprog: nederlandsk.

og

Free Trade Foods NV, Curacao (De Nederlandske Antiller), ved advokats M. Slotboom, N. Helder og J. Coumans, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-350/00

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved T. van Rijn, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

støttet af:

Kongeriget Spanien ved N. Díaz Abad og López-Monís Gallego, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient,

angående en påstand om annullation af Kommissionens forordning (EF) nr. 2081/2000 af 29. september 2000 om fortsat anvendelse af beskyttelsesforanstaltninger over for indførsel fra de oversøiske lande og territorier af sukkerprodukter, som har EF-OLT-kumulation af oprindelsen (EFT L 246, s. 64), samt en påstand om erstatning,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Jaeger, og dommerne K. Lenaerts og J. Azizi,
justitssekretær: fuldmægtig J. Plingers,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 8. maj 2002,

afsagt følgende

Dom

Den fælles markedsordning for sukker

- 1 Med vedtagelsen af Rådets forordning (EF) nr. 2038/1999 af 13. september 1999 om den fælles markedsordning for sukker (EFT L 252, s. 1) kodificerede Rådet forordning (EØF) nr. 1785/81 af 30. juni 1981, hvorved den nævnte fælles markedsordning var blevet indført (EFT L 177, s. 4), og som flere gange senere var blevet ændret. Denne markedsordning har til formål at regulere Fællesskabets marked for sukker med henblik på at øge beskæftigelsen og hæve levestandarden blandt sukkerproducenterne i Fællesskabet.
- 2 Støtten til fællesskabsproduktionen i form af garanterede priser omfatter alene de nationale produktionskvoter (A- og B-kvoter), der af Rådet i henhold til

forordning nr. 2038/1999 tildeles de enkelte medlemsstater, som derpå fordeler dem mellem deres producenter. Sukker henhørende under B-kvoten («B-sukker») er pålagt en produktionsafgift, som er højere end for A-kvoten («A-sukker»). Den del af sukkerproduktionen, der overstiger A- og B-kvoterne, betegnes »C-sukker« og kan ikke sælges i Det Europæiske Fællesskab, medmindre salget modregnes i det efterfølgende års A- og B-kvoter.

- 3 For sukker, som eksporteres til tredjelande, bortset fra C-sukker, ydes der eksportrestitution som kompensation for prisforskellen mellem fællesmarkedet og verdensmarkedet, jf. artikel 18 i forordning nr. 2038/1999.

- 4 Mængden af sukker, hvortil eksportrestitution ydes, og det samlede årlige restitutionsbeløb fastlægges i henhold til aftalerne inden for Verdenshandelsorganisationen (WTO) (herefter »WTO-aftalerne«), som Fællesskabet er kontraherende part i, jf. Rådets afgørelse 94/800/EF af 22. december 1994 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af de aftaler, der er resultatet af de multilaterale forhandlinger i Uruguay-rundens regi (1986-1994), for så vidt angår de områder, der hører under Fællesskabets kompetence (EFT L 336 s. 1). Senest for produktionsåret 2000/2001 skulle mængden af sukker eksporteret med eksportrestitution og det totale restituerede beløb begrænses til henholdsvis 1 273 500 t og 499,1 mio. EUR, hvilket svarer til en nedgang på henholdsvis 20% og 36% i forhold til sæsonen 1994/1995.

Forholdet til OLT

- 5 I henhold til artikel 3, stk. 1, litra s), EF indebærer Fællesskabets virke associering af de oversøiske lande og territorier (OLT) »med henblik på at forøge samhandelen og på at fremme den økonomiske og sociale udvikling i fællesskab«.

- 6 De Nederlandske Antiller og Aruba er del af OLT.
- 7 Associeringen af de oversøiske lande og territorier med Fællesskabet er omhandlet i EF-traktatens fjerde del.
- 8 Rådet har i medfør af artikel 187 EF vedtaget flere afgørelser angående associeringen af OLT med Fællesskabet. Således vedtog Rådet den 25. juli 1991 afgørelse 91/482/EØF (EFT L 263, s. 1), som gælder i ti år fra den 1. marts 1990, jf. beslutningens artikel 240, stk. 1.
- 9 Flere bestemmelser i afgørelse 91/482 blev ændret ved Rådets afgørelse 97/803/EF af 24. november 1997 om midtvejsrevision af Rådets afgørelse 91/482 (EFT L 329, s. 50, sammen med afgørelse 91/482, herefter »OLT-afgørelsen«). Den 25. februar 2000 vedtog Rådet afgørelse 2000/169/EF om forlængelse af gyldighedsperioden for OLT-afgørelsen (EFT L 55, s. 67) til den 28. februar 2001.
- 10 I OLT-afgørelsens artikel 101, stk. 1, hedder det:

»Varer med oprindelse i OLT fritages for importafgifter ved indførelse i Fællesskabet.«

11 Endvidere hedder det i artikel 102:

»Fællesskabet anvender hverken kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning ved indførsel af varer med oprindelse i OLT, jf. dog [...] artikel 108b.«

12 OLT-afgørelsens artikel 108, stk. 1, første led, henviser til afgørelsens bilag II (herefter »bilag II«) for så vidt angår definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus og metoderne for administrativt samarbejde i forbindelse hermed. I henhold til bilagets artikel 1 anses en vare for at have oprindelse i OLT, Fællesskabet eller i stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (herefter »AVS-staterne«), hvis den enten er fuldt ud fremstillet eller tilstrækkeligt forarbejdet dér.

13 I artikel 3, stk. 3, i bilag II opstilles en liste over bearbejdninger eller forarbejdninger, som anses for at være utilstrækkelige med henblik på at give en vare fra bl.a. OLT oprindelsesstatus.

14 I artikel 6, stk. 2, i bilag II bestemmes det dog, at

»[s]åfremt varer, der fuldt ud er fremstillet i Fællesskabet eller i AVS-staterne, bearbejdes eller forarbejdes i OLT, anses de for værende fuldt ud fremstillet i OLT«. Dette er reglerne om den såkaldte »EF-OLT- og AVS-OLT-kumulation af oprindelsen«.

- 15 I medfør af artikel 6, stk. 4, i bilag II gælder reglerne om EF-OLT- og AVS-OLT-kumulation af oprindelsen »enhver bearbejdning eller forarbejdning foretaget i OLT, herunder de i artikel 3, stk. 3 nævnte arbejdsprocesser«.
- 16 Med afgørelse 97/803 (jf. præmis 9 ovenfor) tilføjedes til OLT-afgørelsen bl.a. artikel 108b, hvor det i stk. 1 bestemmes, at »AVS-OLT-kumulation af oprindelse som omhandlet i bilag II, artikel 6, [er] tilladt inden for en samlet årlig mængde på 3 000 t sukker«. Afgørelse 97/803 begrænsede dog ikke anvendelsen af reglen om EF-OLT-kumulation af oprindelse.

Beskyttelsesforanstaltninger iværksat over for indførsel af sukker og af sukker- og kakaoblendinger, som har EF-OLT-kumulation af oprindelsen

- 17 Kommissionen vedtog den 15. november 1999 forordning (EF) nr. 2423/1999 om beskyttelsesforanstaltninger for sukker henhørende under KN-kode 1701 og for sukker- og kakaoblendinger henhørende under KN-kode 1806 10 30 og 1806 10 90, med oprindelse i OLT (EFT L 294, s. 11), på grundlag af OLT-afgørelsens artikel 109. I denne forordning, som var gældende frem til den 29. februar 2000, blev importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen underlagt regler om minimumspriser, og sukker- og kakaoblendinger (herefter »blandingsprodukter«) fra OLT blev underlagt proceduren for fællesskabstilsyn efter reglerne i artikel 308d i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 253, s. 1).
- 18 Kommissionen vedtog den 29. februar 2000, ligeledes i henhold til OLT-afgørelsens artikel 109, forordning (EF) nr. 465/2000 om beskyttelsesforanstalt-

ninger over for indførelse fra OLT af sukkerprodukter, som har EF-OLT-kumulation af oprindelsen (EFT L 56, s. 39). Denne forordning begrænser i perioden fra den 1. marts 2000 til den 30. september 2000 EF-OLT-kumulation af oprindelsen til 3 340 t sukkerprodukter henhørende under KN-kode 1701, 1806 10 30 og 1806 10 90.

- 19 Den 29. september 2000 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 2081/2000 om fortsat anvendelse af beskyttelsesforanstaltninger over for indførelse fra de oversøiske lande og territorier af sukkerprodukter, som har EF-OLT-kumulation af oprindelsen (EFT L 246, s. 64, herefter »den anfægtede forordning«).
- 20 Den anfægtede forordnings artikel 1 har følgende ordlyd:

»For produkter henhørende under KN-kode 1701, 1806 10 30 og 1806 10 90 med EF-OLT-kumulation af oprindelsen som omhandlet i artikel 6 i bilag II til [OLT-afgørelsen] kan der indføres en mængde på 4 848 t sukker i den periode, hvor nærværende forordning anvendes.

For at overholde denne mængde tages der for andre produkter end uforarbejdet sukker hensyn til sukkerindholdet i det indførte produkt.«

- 21 Det følger af den anfægtede forordnings artikel 2, at de i artikel 1 omhandlede produkter kun kan indføres mod fremlæggelse af en importlicens, som tildeles i overensstemmelse med betingelserne i artikel 2-6 i Kommissionens forordning (EF) nr. 2553/97 af 17. december 1997 om udstedelse af importlicenser for visse produkter henhørende under KN-kode 1701, 1702, 1703 og 1704 med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen (EFT L 349, s. 26), som finder tilsvarende anvendelse.

- 22 Endelig bestemmes det i artikel 3, at den anfægtede forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, dvs. den 30. september 2000, og at den anvendes fra den 1. oktober 2000 til 28. februar 2001.

Retsforhandlinger

- 23 Ved stævninger indleveret til Rettens Justitskontor henholdsvis den 27. oktober og den 20. november 2000 i sagerne T-332/00 og T-350/00 har sagsøgerne, som alle er virksomheder, der forarbejder sukker i OLT (Aruba og De Nederlandske Antiller), anlagt sag med påstand om, for det første, at den anfægtede forordning annulleres, og, for det andet, at sagsøgerne tildeles erstatning.
- 24 Ved særskilt dokument, der er registreret på Rettens Justitskontor den 7. december 2000, har sagsøgeren i sag T-350/00 yderligere anmodet om udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede forordning eller vedtagelsen af en hvilken som helst anden form for foreløbige forholdsregler, der er egnet til at beskytte virksomhedens interesser.
- 25 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 22. januar 2001 har Kongeriget Nederlandenes regering i henhold til artikel 115 i Rettens procesreglement fremsat begæring om at måtte intervenere i sag T-332/00 til støtte for sagsøgerens påstande.
- 26 Ved kendelse af 1. februar 2001 i sagen Free Trade Foods mod Kommissionen (sag T-350/00 R, Sml. II, s. 493) afviste Retten anmodningen om udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede forordning eller nogen anden form for foreløbige forholdsregler.

- 27 Ved processkrifter indleveret til Rettens Justitskontor den 15. februar og den 1. marts 2001 har Kongeriget Spaniens regering i henhold til artikel 115 i Rettens procesreglement fremsat begæring om at måtte intervenere i sagerne T-332/00 og T-350/00 til støtte for Kommissionens påstande.
- 28 Ved kendelser afsagt af formanden for Rettens Tredje Afdeling den 15. marts og den 30. april 2001 imødekom Retten både anmodningen om at intervenere i sag T-332/00 og anmodningen om at intervenere i sag T-350/00.
- 29 Den 18. maj 2001 afgav Kongeriget Nederlandene interventionsindlæg i sag T-332/00. Den 30. maj 2001 afgav Kongeriget Spanien interventionsindlæg i sagerne T-332/00 og T-350/00. Sagens parter blev opfordret til at fremsætte deres bemærkninger til de afgivne interventionsindlæg.
- 30 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Der er i form af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til procesreglementets artikel 64 blevet stillet parterne en række skriftlige spørgsmål, som er blevet besvaret inden for den fastsatte frist.
- 31 Ved skrivelse af 26. marts 2002 frafaldt sagsøgeren i sag T-350/00 anbringendet, som selskabet havde gjort gældende i dets stævning, om, at der forelå en tilsidesættelse af den som led i de multilaterale forhandlinger i Uruguay-runden (1986-1994) indgåede aftale om beskyttelsesforanstaltninger (WTO-GATT 1994) (EFT 1994 L 336, s. 184, herefter »aftalen om beskyttelsesforanstaltninger«). Endvidere frafaldt denne sagsøger anbringendet om, at der forelå en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet, for så vidt den som anfægtede forordning ikke gav mulighed for — midlertidigt og i særlige tilfælde — at tage højde for usædvanlige problemer. Denne sagsøger har ligeledes frafaldet anbringendet om en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet, som selskabet havde gjort gældende i forbindelse med den fremførte ulovlighedsindsigelse over for forordning nr. 2553/97.

- 32 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret Rettens spørgsmål under retsmøderne, som blev afholdt den 8. maj 2002.
- 33 I retsmødet frafaldt sagsøgeren i sag T-332/00 den fremførte ulovlighedsindsigelse over for forordning nr. 2553/97.
- 34 Efter at have hørt parterne om en eventuel forening af sagerne har Retten besluttet at forene sagerne T-332/00 og T-350/00 med henblik på domsafsigelsen.

Parternes påstande

- 35 I sag T-332/00 har sagsøgeren og Kongeriget Nederlandene nedlagt følgende påstande:

- Den anfægtede forordning annulleres.

- Det fastslås, at Fællesskabet er ansvarligt for det tab, som sagsøgeren har lidt, fordi indførslen af de i den anfægtede forordning nævnte produkter siden den 1. oktober 2000 har været forhindret eller begrænset som følge af denne forordning, og det fastslås, at parterne skal søge at indgå forlig med hensyn til størrelsen af tabet, og at sagens behandling i mangel af en forligsmæssig ordning på dette punkt skal fortsætte på det af Retten fastsatte tidspunkt med

henblik på bestemmelse af tabets størrelse; subsidiært dømmes Fællesskabet til at betale sagsøgeren erstatning med et beløb som beregnet, eller som skal beregnes, og mere subsidiært dømmes Fællesskabet til at betale en efter ret og rimelighed fastsat erstatning med tillæg af en rente på 8% fra datoen for denne stævning, indtil fuldstændig betaling sker.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

36 Kommissionen og Kongeriget Spanien har nedlagt følgende påstande:

— Sagsøgte frifindes.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

37 I sag T-350/00 har sagsøgeren nedlagt følgende påstande:

— Sagen antages til realitetsbehandling.

— Den anfægtede forordning annulleres.

- Det fastslås, at Fællesskabet er ansvarligt for det tab, som sagsøgeren har lidt som følge af vedtagelsen beskyttelsesforanstaltningen, og at parterne skal søge at indgå forlig med hensyn til tabets størrelse, samt at sagens behandling i mangel af en forligsmæssig ordning på dette punkt skal fortsættes på det af Retten fastsatte tidspunkt med henblik på bestemmelse af tabets størrelse; subsidiært dømmes Fællesskabet til betaling af erstatning med et foreløbigt anslået beløb, der senere skal fastsættes endeligt.

- Mere subsidiært dømmes Fællesskabet til at betale en efter Rettens skøn på grundlag af ret og rimelighed fastsat erstatning med gældende rente fra datoen for denne stævning, indtil fuldstændig betaling sker.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

38 Kommissionen og Kongeriget Spanien har nedlagt følgende påstande:

- Sagsøgte frifindes.

- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Annulationspåstandene

1. Formaliteten

- 39 I sine skriftlige indlæg i sag T-332/00 har Kommissionen gjort gældende, at annullationspåstandene må afvises. De har anført, at sagsøgeren ikke er individuelt berørt af den anfægtede forordning i artikel 230, stk. 4, EF's forstand. Den anfægtede forordning berører ikke sagsøgeren på grund af egenskaber, som er særlige for denne, eller på grund af en faktisk situation, som adskiller virksomheden fra alle andre nuværende og fremtidige virksomheder, der producerer sukker eller sukker- og kakaoblendinger i OLT (Domstolens dom af 15.7.1963, sag 25/62, Plaumann mod Kommissionen, Sml. 1954-1964, s. 411, på s. 414, org.ref.: Rec. s. 197, på s. 223, og Rettens dom af 14.9.1995, forenede sager T-480/93 og T-483/93, Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2305, præmis 66).
- 40 Under retsmødet gjorde Kommissionen ligeledes gældende, at annullationspåstanden i sag T-350/00 skulle afvises på trods af, at der ikke var blevet formuleret en afvisningspåstand i de skriftlige indlæg.
- 41 Retten skal hertil bemærke, at spørgsmålet om antagelse til realitetsbehandling af et søgsmål anlagt i medfør af artikel 230 EF angår en ufravigelig procesforudsætning, da der herved er rejst spørgsmål om Rettens kompetence (jf. i den retning Rettens dom af 17.6.1998, sag T-174/95, Svenska Journalistförbundet mod Rådet, Sml. II, s. 2289, præmis 80). Det skal således undersøges, om annullationspåstandene i de to sager kan antages til realitetsbehandling.
- 42 I medfør af artikel 230, stk. 4, EF kan enhver fysisk eller juridisk person anlægge sag til prøvelse af beslutninger, der retter sig til ham, samt af beslutninger, som,

skønt de er udfærdiget i form af en forordning eller en beslutning rettet til en anden person, dog berører ham umiddelbart og individuelt.

- 43 Det skal fastslås, at den anfægtede forordning har en generel rækkevidde. Den anfægtede forordnings beskyttelsesforanstaltning finder anvendelse på hele Fællesskabets import af sukker, i uforarbejdet stand eller som blandingsprodukt, som har EF-OLT-kumulation af oprindelsen.
- 44 Den anfægtede forordnings almengyldighed udelukker dog ikke, at visse fysiske eller juridiske personer kan være umiddelbart og individuelt berørt af den (jf. Domstolens dom af 18.5.1994, sag C-309/89, Codorniu mod Rådet, Sml. I, s. 1853, præmis 19, Rettens dom i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 39, præmis 66, og Rettens dom af 13.12.1995, forenede sager T-481/93 og T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2941, præmis 50).
- 45 Det må konstateres, at sagsøgerne, som eksporterer de af den anfægtede forordning omfattede produkter til Fællesskabet, er direkte berørt af forordningen. Der overlades i den anfægtede forordning intet skøn til medlemsstaternes nationale myndigheder, der skal anvende den.
- 46 Med hensyn til spørgsmålet, hvorvidt sagsøgerne er individuelt berørt af den anfægtede forordning, bemærkes, at for at en fysisk eller juridisk person kan anses for individuelt berørt af en generel retsakt, skal han være berørt af den pågældende retsakt på grund af visse egenskaber, som er særlige for ham, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller ham fra alle andre (dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen, nævnt i præmis 39 ovenfor, og Rettens dom af 17.1.2002, sag T-47/00, Rica Foods mod Kommissionen, Sml. II, s. 113, præmis 38).

- 47 Sagsøgerne har gjort gældende, at de er individuelt berørt af den anfægtede forordning, idet Kommissionen efter lovgivningen var forpligtet til at undersøge deres særlige situation, før den vedtog forordningen (dom af 14.9.1995 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 39, præmis 70).
- 48 Kommissionen har anført, at uanset denne forpligtelse er sagsøgerne ikke individuelt berørt af den anfægtede forordning. Kommissionen gør gældende, at forordningen ikke har forhindret dem i at gennemføre, fuldstændigt eller delvist, visse kontrakter (Domstolens dom af 17.1.1985, sag 11/82, Piraiki-Patraiki m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 207, præmis 19). Kommissionen henviste under retsmødet endvidere til Domstolens dom af 22. november 2001 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Rådet (sag C-451/98, Sml. I, s. 8949).
- 49 Det bemærkes, at den omstændighed, at Kommissionen i medfør af særlige bestemmelser er forpligtet til at tage hensyn til retsvirkningerne for visse borgeres situation af den retsakt, den agter at vedtage, kan individualisere disse borgere (Domstolens dom af 11.2.1999, sag C-390/95 P, Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 769, præmis 25-30, Domstolens dom i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 48, præmis 57, Rettens dom af 14.9.1995 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 39, præmis 67, og Rettens dom i sagen Rica Foods mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 46, præmis 41).
- 50 Domstolen og Retten har i den forbindelse fastslået, at det følger af artikel 109, stk. 2, i OLT-afgørelsen, at Kommissionen, når den træffer afgørelse om anvendelse af beskyttelsesforanstaltninger på basis af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, for så vidt som omstændighederne ikke konkret er til hinder derfor, skal tilvejebringe oplysninger vedrørende de skadelige virkninger, som dens beslutning muligvis kan have for de pågældende OLT'ers økonomi såvel som for de berørte virksomheder (dom af 11.2.1999 i sagen Antillean Rice Mills m. fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 49, præmis 25, og af 14.9.1995 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 39, præmis 70).

- 51 Da den anfægtede forordning blev vedtaget i henhold til OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, var Kommissionen forpligtet til at tage de skadevirkninger i betragtning, som beskyttelsesforanstaltningerne kunne have for de pågældende OLT og for de berørte virksomheder.
- 52 Konstateringen af denne forpligtelse er imidlertid ikke tilstrækkelig til at bevise, at virksomheder, som er påvirket af en beskyttelsesforanstaltning vedtaget i henhold til OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, er individuelt berørt af disse foranstaltninger i traktatens artikel 230, stk. 4, EF's forstand (Domstolens dom i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 48, præmis 60). For at en sag kan antages til realitetsbehandling, skal de berørte virksomheder bevise, at beskyttelsesforanstaltningerne rammer dem på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre (Domstolens dom i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 48, præmis 62).
- 53 Det følger af denne retspraksis, at virksomheder, der allerede havde indgået kontrakter med opfyldelsestermin inden for den periode, hvor beskyttelsesforanstaltningen var gældende, og hvis opfyldelse helt eller delvis blev forhindret af denne, var individuelt berørt i traktatens artikel 230, stk. 4, EF's forstand (jf. dommen i sagen Piraiki-Patraiki m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 48, præmis 28, 31 og 32, og i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 48, præmis 61).
- 54 Sagsøgerne, som er virksomheder, der berøres af den anfægtede forordning, idet de er etableret i OLT og driver virksomhed i den af den anfægtede forordning omfattede sektor, gør gældende, at de på grund af forordningen er blevet forhindret i at opfylde visse kontrakter.
- 55 På anmodning fra Retten fremlagde sagsøgeren i sag T-332/00 ved skrivelse af 26. marts 2002 en kontrakt af 2. december 1999 vedrørende levering af 12 000 t sukker til Fællesskabet i perioden fra januar til december 2000. Kontrakten præciserede, at levering skulle ske med 1 000 t pr. måned. Denne kontrakt ville

derfor have medført levering af 3 000 t inden for den anfægtede forordnings gyldighedsperiode.

- 56 Ved skrivelse af 10. april 2002 fremsendte sagsøgeren i sag T-332/00 endvidere to kontrakter uden datering. Den ene vedrørte levering af 80 t blandingsprodukter til Fællesskabet pr. uge fra den 1. februar 1999 og et år frem, og med automatisk forlængelse på et år, og den anden vedrørte levering til Fællesskabet af 78-130 t blandingsprodukter om ugen fra den 1. juli 2000 og seks måneder frem, og med automatisk forlængelse på seks måneder. Disse to kontrakter angår således en mængde på 3 318 t, som sagsøgeren skulle levere i løbet af den anfægtede forordnings gyldighedsperiode.
- 57 I lyset af ovenstående skal Retten fastslå, at de mængder sukker, sagsøgeren var forpligtet til at levere enten som råsukker eller som blandingsprodukt i medfør af de i præmis 55 og 56 nævnte kontrakter, således klart oversteg grænsen på 4 848 t, som var indført ved den anfægtede forordning med virkning for dennes gyldighedsperiode.
- 58 Retten finder herefter, at sagsøgeren i sag T-332/00 havde indgået kontrakter, hvis opfyldelse helt eller delvist var blevet forhindret af den anfægtede forordning.
- 59 Sagsøgeren i sag T-350/00 vedlagde i sin stævning to kontrakter. Den ene — en tidsubegrænset kontrakt — er dateret den 1. oktober 1998 og angår årlige minimumsleverancer på 28 500 t sukker til en tysk virksomhed. Den anden kontrakt, som skulle løbe over mindst fem år og er dateret den 18. februar 2000, angik årlig levering af mindst 24 000 t sukker til Fællesskabet.

- 60 I betragtning af, at den anfægtede forordning indførte en kvote på 4 848 t sukker, skal det fastslås, at denne forordning forhindrede sagsøgeren i sag T-350/00 i at opfylde i det mindste dele af virksomhedens kontrakter af 1. oktober 1998 og 18. februar 2000.
- 61 Retten finder herefter, at sagsøgerne er individuelt berørt af den anfægtede forordning.
- 62 Det følger heraf, at annullationspåstandene skal antages til realitetsbehandling.

2. Realiteten

- 63 Sagsøgerne har gjort tre fælles anbringender gældende til støtte for deres sagsanlæg. Det første vedrører forskellige tilsidesættelser af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1. Det andet anbringende angår en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet. Det tredje vedrører en tilsidesættelse af den i EF-traktaten fastsatte præferenceordning for OLT.
- 64 Sagsøgeren i sag T-332/00 har yderligere gjort tre andre anbringender gældende, nemlig for det første, at der foreligger en tilsidesættelse af aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, for det andet, at der foreligger magtfordrejning, og for det tredje, at der er sket en tilsidesættelse af artikel 253 EF.
- 65 Sagsøgeren i sag T-350/00 har gjort en ulovlighedsindsigelse gældende vedrørende forordning nr. 2553/97, som den anfægtede forordning henviser til.

Det første anbringende om en tilsidesættelse af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1

Indledende bemærkninger

- 66 Retten skal minde om, at fællesskabsinstitutionerne råder over et vidt skøn ved anvendelsen af OLT-afgørelsens artikel 109, som giver dem beføjelse til at træffe eller tillade beskyttelsesforanstaltninger, når visse betingelser er opfyldt. Når der foreligger en sådan skønsbeføjelse, påhviler det Fællesskabets retsinstanser at begrænse sig til at efterprøve, om afgørelsen er åbenbart urigtig eller behæftet med magtfordrejning, eller om fællesskabsinstitutionerne åbenbart har overskredet grænserne for deres skøn (jf. Domstolens dom af 22.11.2001, sag C-110/97, Kongeriget Nederlandene mod Kommissionen, Sml. I, s. 8763, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).
- 67 Det følger af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, at Kommissionen »kan« anvende beskyttelsesforanstaltningerne, »[s]åfremt anvendelsen af [OLT-afgørelsen] medfører alvorlige forstyrrelser i en erhvervssektor i Fællesskabet eller i en eller flere medlemsstater eller bringer disses finansielle stabilitet udadtil i fare«, eller »såfremt der opstår vanskeligheder, der vil kunne medføre en forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet eller i en af dets regioner«. Domstolen fastslog i den i præmis 49 ovenfor nævnte dom af 11. februar 1999 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen (præmis 47), at i det førstnævnte af disse tilfælde skal det godtgøres, »at der er en årsagsforbindelse, fordi beskyttelsesforanstaltningerne skal have til formål at fjerne eller formindske de vanskeligheder, der er opstået i den pågældende sektor«, og at »[h]vad derimod angår det andet tilfælde, kræves det ikke, at de vanskeligheder, der begrundes indførelsen af en beskyttelsesforanstaltning, er forårsaget af anvendelsen af OLT-afgørelsen«.
- 68 Den anfægtede forordning blev begrundet af Kommissionen som hørende til den anden kategori af tilfælde i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1. Kommissionen

vedtog beskyttelsesforanstaltningen, fordi »der [...] fortsat [bestod] vanskeligheder, der [kunne] forringe situationen i EF's sukkersektor« (jf. den anfægtede forordnings sjette betragtning).

- 69 Det første anbringende omfatter nærmere bestemt to led. Med det første led gøres det gældende, at der ikke bestod vanskeligheder i artikel 109, stk. 1's forstand. Med det andet led gøres det gældende, at der ikke var risiko for en forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet, og det bestrides, at der var en sammenhæng mellem importen af sukker samt blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen på den ene side og situationen på fællesskabsmarkedet på den anden side.

Det første led, hvorefter der ikke forelå »vanskeligheder« i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.

— Den anfægtede forordning

- 70 I den anfægtede forordning fastslog Kommissionen, at der forelå forskellige vanskeligheder i artikel 109, stk. 1's forstand.
- 71 I første betragtning til den anfægtede forordning anfører Kommissionen indledningsvis, at »indførslen af sukker (KN-kode 1701) og sukker- og kakaoblendinger henhørende under KN-kode 1806 10 30 og 1806 10 90 med oprindelse i [OLT], har været meget kraftigt stigende mellem 1997 og 1999, især uforarbejdet sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen«. Kommissionen forklarer, at »[d]enne indførsel steg fra 0 t i 1996 til over 53 000 t i 1999«.

72 I den anfægtede forordnings fjerde betragtning anfører Kommissionen derefter:

»Der er opstået vanskeligheder på EF's sukkermarked de sidste år. Dette marked er præget af overskud. Sukkerforbruget ligger konstant på ca. 12,8 mio. t [om året]. Produktionen af kvotesukker andrager ca. 14,3 mio. t om året. Enhver sukkerindførsel til Fællesskabet bevirker derfor, at en tilsvarende mængde EF-sukker ikke kan afsættes på EF-markedet og derfor må udføres. Restitutionerne for dette sukker — inden for visse kvoter — betales over EF-budgettet (p.t. ca. 520 EUR/t). Udførslerne med restitutioner er dog begrænset i deres omfang ved [WTO-aftalerne], og nedsat fra 1 555 600 t for produktionsåret 1995/1996 til 1 273 500 t i produktionsåret 2000/2001.«

73 I lyset af sagsøgernes argumenter skal rigtigheden af visse forhold, som Kommissionen har nævnt i den anfægtede forordnings første og fjerde betragtning, undersøges, for herved at kunne fastslå, om disse forhold beviser eksistensen af vanskeligheder i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.

— Rigtigheden af de af Kommissionen i første og fjerde betragtning fremførte forhold

74 Hvad angår den i første betragtning fastslåede stigning i importen bemærker sagsøgerne, at produktionen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen er en forholdsvis ny industriel aktivitet, som blev udviklet efter, at eksporten af sukker med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen blev næsten umulig, efter afgørelse 97/803 trådte i kraft den 1. december 1997. Når en ny industri (»infant industry«) opstartes, vil der de første år være en

produktionsvækst, indtil et vist rentabilitetsniveau er opnået, hvorefter produktionen stabiliseres. Således stabiliseredes importen til Fællesskabet af sukker og blandingsprodukter i løbet af andet halvår af 1999. Under disse omstændigheder er det misvisende at tale om en kraftig stigning i importen af de omhandlede produkter.

- 75 Retten bemærker hertil, at det følger af de statistikker fra De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor (Eurostat), der er fremlagt af Kommissionen som svar på et skriftligt spørgsmål, at importen af sukker fra OLT i 1996 var på 2 251,1 t, og at der ikke var nogen import af blandingsprodukter fra OLT. Sagsøgerne har ikke anfægtet, at importen af 2 251,1 t sukker var sukker med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen. På den ene side har selskaberne ikke anfægtet det i den anfægtede forordning fastslåede, at der i 1996 ikke var import af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen. Ligeledes anerkender sagsøgerne udtrykkeligt, at produktionen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen er en industriel aktivitet, som har udviklet sig, mens afgørelse 97/803 gjorde eksporten af sukker med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen næsten umulig.
- 76 Endvidere følger det af Eurostats statistikker, at importen til Fællesskabet af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen i 1999 var på 53 519,9 t og importen af blandingsprodukter på 14 020 t.
- 77 Idet artikel 108b i afgørelse 97/803 begrænser den årlige mængde sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen til 3 000 t pr. år, var det korrekt, da Kommissionen i første betragtning fastslog, at »indførslen af sukker (KN-kode 1701) og sukker- og kakaoblendinger henhørende under KN-kode 1806 10 30 og 1806 10 90 med oprindelse i [OLT] [...] og med EF-OLT-kumulation af oprindelsen« steg »fra 0 t i 1996 til over 53 000 t i 1999«. Uafhængigt af, om disse indførsler kommer fra en ny industri, er dette, som fastslået af Kommissionen, en »meget kraftig« stigning (første betragtning til den anfægtede forordning).

- 78 Sagsøgerne har for det andet anfægtet antagelsen i fjerde betragtning til den anfægtede forordning om, at indførsel af sukker i henhold til ordningen med EF-OLT-kumulation af oprindelsen til Fællesskabet bevirker, at en tilsvarende mængde EF-sukker må udføres med restitution. Mange faktorer kan have indflydelse på eksportens niveau, eksempelvis ændringer i Fællesskabets forbrug, dårlig høst i Fællesskabet osv.
- 79 Det skal indledningsvis fastslås, at sagsøgerne anerkender, at der på markedet for sukker i Fællesskabet er overkapacitet. Produktionen i Fællesskabet af A- og B-sukker, der kan afsættes på fællesmarkedet, og som ved eksport opnår restitution, overstiger allerede forbruget i Fællesskabet af sukker. Sagsøgerne anfører udelukkende, at overkapaciteten på fællesmarkedet for sukker er strukturelt betinget, og at den allerede har eksisteret i årtier (jf. nedenfor, præmis 93).
- 80 Domstolen understregede endvidere i sin dom af 8. februar 2000 i sagen Emesa Sugar (sag C-17/98, Sml. I, s. 675, præmis 56), at Fællesskabet er forpligtet til at indføre en vis mængde sukker fra tredjelande i overensstemmelse med WTO-aftalerne.
- 81 Under disse omstændigheder vil — hvis Fællesskabets produktion af sukker ikke reduceres — enhver yderligere import af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen forøge mængden af sukker på fællesmarkedet og vil medføre en forøgelse af den subventionerede eksport af sukker (jf. Emesa Sugar-dommen, nævnt i præmis 80 ovenfor, præmis 56).
- 82 Retten skal herefter fastslå, at Kommissionen med rette i den anfægtede forordnings fjerde betragtning kunne fastslå, at »[e]nhver sukkerindførsel til Fællesskabet bevirker derfor, at en tilsvarende mængde EF-sukker ikke kan afsættes på EF-markedet og derfor må udføres«.

- 83 Sagsøgerne anfægter endvidere antagelsen i fjerde betragtning til den anfægtede forordning, i henhold til hvilken enhver yderligere eksport medfører en yderligere belastning af EF-budgettet på »p.t. ca. 520 EUR/t«.
- 84 Det skal hertil fastslås, at Kommissionen har anerkendt, at beløbet på 520 EUR pr. t ikke længere var korrekt ved vedtagelsen af den anfægtede forordning. Beløbet skulle ifølge Kommissionen have været på ca. 400 EUR pr. t. Denne fejl er dog uden betydning for gyldigheden af den anfægtede dom. Kommissionen havde til hensigt at understrege, at en forøgelse af den subventionerede eksport nødvendigvis ville udgøre en økonomisk belastning af EF-budgettet. Denne økonomiske belastning er anseelig, også når eksportstøtten udgør ca. 400 EUR pr. t.
- 85 Sagsøgeren i sag T-332/00 har for det tredje gjort gældende, at det fremgår af fodnoten til »liste CXL — De Europæiske Fællesskaber«, der er knyttet som bilag til WTO-aftalerne, om beregningen af den maksimale eksport, som må udføres med støtte, at Fællesskabet ikke skal medregne eksport i en størrelsesorden svarende til importen af præferencesukker fra AVS-staterne og Indien. Importen af sukker fra OLT bør efter sagsøgerens opfattelse gives den samme fortrinsstilling som importen fra AVS-staterne og Indien. Kommissionen kunne derfor ikke henholde sig til forpligtelserne i WTO-aftalerne som begrundelse for at indskrænke importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen.
- 86 Dette argument bør afvises. I modsætning til, hvad der gælder for importen af sukker fra AVS og Indien, fastsætter liste CXL ikke undtagelser for import af sukker fra OLT. Såfremt importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen til Fællesskabet bevirker en tilsvarende eksport af sukker fra Fællesskabet, skal denne import medtages ved vurderingen af, om maksimums-

grænserne fastsat i liste CXL er overholdt. En ændring af fodnoten til liste CXL, således at den også omfatter sukker fra OLT, forudsætter, at der gennemføres forhandlinger i henhold til GATT's artikel XXVIII, og Fællesskabet skal tilbydes kompensation for ændringerne i forhold til dets egne indrømmelser og forpligtelser.

- 87 Retten finder herefter ikke, at sagsøgerne er fremkommet med beviser for, at Kommissionen i den anfægtede forordnings første og fjerde betragtning foretog en fejlfortolkning af de faktiske og retlige forhold.

— Eksistensen af vanskeligheder i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand, når henses til de forhold, der er anført i den anfægtede forordnings første og fjerde betragtning

- 88 Sagsøgerne har gjort gældende, at hverken stigningen i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen, overproduktionen eller forpligtelserne i henhold til WTO-aftalerne udgør vanskeligheder i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand, som kan medføre beskyttelsesforanstaltninger.

- 89 Retten skal indledningsvis bemærke, at Kommissionen aldrig har påstået, at de forskellige vanskeligheder, som den anførte, enkeltvis kunne legitimere en beskyttelsesforanstaltning. Det fremgår af den anfægtede forordning, at vanskelighederne, som Kommissionen har henvist til, er tæt forbundet. Kommissionen har forklaret, at overproduktionen på markedet har til følge, at alle yderligere importerede t sukker medfører en stigning i støtten til eksporten. Denne stigning er egnet til at medføre en overskridelse af grænserne fastsat i WTO-aftalerne.

- 90 Sagsøgerne har vedrørende stigningen i importen gjort opmærksom på, at sukkerindustrien i OLT er en ny industri. Fællesskabets import af sukker og blandingsprodukter stabiliseredes i anden halvdel af 1999, og der foreligger ikke nogen virkelig risiko for, at der vil ske en yderligere stigning efter 1999. Under disse omstændigheder udgør importstigningen siden 1997, der er anført i første betragtning, ifølge sagsøgerne ikke en vanskelighed i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.
- 91 Retten bemærker, at Kommissionen med rette fastslog i første betragtning til den anfægtede forordning, at »indførslen af sukker (KN-kode 1701) og sukker- og kakaoblendinger henhørende under KN-kode 1806 10 30 og 1806 10 90 med oprindelse i [OLT...], steg fra 0 t i 1996 til over 53 000 t i 1999« »især uforarbejdet sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen« (jf. præmis 75-77 ovenfor). At stigningen i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen skyldes, at der var tale om en ny industri og ikke en fuldt etableret industri, er ikke af betydning for vurderingen af, om denne import sammenholdt med overproduktionen på fællesmarkedet og forpligtelserne i henhold til WTO-aftalerne på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede forordning udgjorde »vanskeligheder« i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.
- 92 Erklæringen om, at Fællesskabets import af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen ikke risikerer at stige efter 1999, skal ligeledes afvises. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at allerede i 1997, da afgørelse 97/803 blev vedtaget (jf. ovenfor, præmis 9), var OLT's produktionskapacitet af sukker anslået til 100 000-150 000 t årligt (jf. Rettens dom af 6.12.2001, sag T-43/98, Emesa Sugar mod Rådet, Sml. II, s. 3519, præmis 137).
- 93 Sagsøgerne har angående overproduktionen og forpligtelserne i henhold til WTO-aftalerne bemærket, at overproduktionen på den ene side har eksisteret i

ca. 30 år, men at WTO-aftalerne, som fastsætter maksimumsgrænser for eksportstøtten til sukker, på den anden side blev vedtaget i 1994. Der var derfor ikke tale om »vanskeligheder« i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.

94 Retten bemærker hertil, at mængden af sukker, som må tildeles eksportstøtte, blev nedsat ved WTO-aftalerne, nemlig i liste CXL. Mens 1 555 600 t kunne eksporteres med støtte i produktionsåret 1995/1996, blev mængden nedsat til 1 273 500 t i produktionsåret 2000/2001.

95 I lyset af overproduktionen i Fællesskabet vil enhver yderligere sukkerindførsel til Fællesskabet derfor bevirke, at en tilsvarende mængde EF-sukker må udføres (jf. ovenfor, præmis 79-82). Stigningen i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen vil følgelig kunne skabe vanskeligheder i forhold til forpligtelserne i henhold til WTO-aftalerne.

96 På trods af at loftet for produktionsåret 2000/2001 allerede var kendt siden 1994, og selv om situationen med overproduktion på EF-markedet har eksisteret i årtier, ændrer dette ikke ved, at Kommissionen med rette i lyset af fællesmarkedets overkapacitet kunne anse den stærke stigning i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen for en »vanskelighed« i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand, så meget mere som lofterne i WTO-aftalerne allerede nødvendiggjorde en væsentlig reduktion af Fællesskabets kvoter for produktionsåret 2000/2001 (jf. nedenfor, præmis 107-110).

97 Endelig har sagsøgeren i sag T-332/00 forklaret, at udgiften til eksportrestitutioner for A- og B-sukker finansieres af de europæiske roesukkerproducenter (gennem selvfinansieringssystemet) og således i sidste ende af de europæiske

forbrugere. Det beløb, som forbrugerne i Fællesskabet bruger på sukker (enten i forarbejdet form eller uforarbejdet form i fødevarer), udgør mindre end 2% af deres samlede udgifter til fødevarer. Denne sagsøger bemærker endvidere, at de eksportrestitutioner, som ydes til reeksport af præferencesukker, ydes af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL). Det drejer sig om 1,8 mio. t sukker, der importeres toldfrit fra AVS-lande, de franske oversøiske departementer og visse tredjelande. Kun den eksport af A- og B-sukker, der er forbundet med en tilsvarende mængde præferenceimport, vil have budgetmæssige konsekvenser. Importen fra OLT har ingen budgetmæssige konsekvenser. I medfør af artikel 11 i Kommissionens forordning (EF) nr. 800/1999 af 15. april 1999 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter (EFT L 102, s. 11) omdannes sukker fra OLT til et fællesskabsprodukt, som ikke udløser restitution ved eksport. Denne sagsøger henviser endvidere til forslaget til Rådets forordning om den fælles markedsordning for sukker af 16. oktober 2000 (EFT 2001 C 29 E, s. 315).

98 Sagsøgeren i sag T-332/00 har udregnet, at selv hvis der bestod en sammenhæng mellem de ca. 50 000 t OLT-sukker, der blev importeret i 1999, og den tilsvarende stigning i eksporten med eksportrestitutioner, ville den pågældende import have medført udgifter til eksportrestitution for 26 mio. EUR, hvilket ikke udgør mere end 0,006% af EUGFL's budget (eller 3,5% af EUGFL's budget for præferenceimport af sukker). Det drejer sig derfor ikke om en situation, som kunne have retfærdiggjort vedtagelsen af en beskyttelsesforanstaltning i medfør af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1.

99 Retten skal minde om, at de i den anfægtede forordning nævnte vanskeligheder er den kraftige stigning i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen, overskudsproduktionen af EF-sukker, som medfører subventioneret eksport, samt forpligtelserne i henhold til WTO-aftalerne (jf. ovenfor, præmis 70-72).

- 100 Henset til overproduktionen på EF-markedet vil importeret OLT-sukker erstatte EF-sukker, som herefter for at fastholde stabiliteten af den fælles markedsordning må eksporteres.
- 101 Selv om eksporten af EF-sukker i vidt omfang finansieres af Fællesskabets sukkerindustri og derigennem af forbrugerne, skal det fastslås, at WTO-aftalerne sætter grænser for eksportstøtten uafhængigt af, hvem der i sidste ende betaler omkostningerne til støtten, og at enhver yderligere import forværrer situationen på et marked, der allerede har overproduktion.
- 102 Endelig skal det fastslås, at selv om det er korrekt, at sukker med oprindelse i OLT, der indgår som ingredienser i produkter fra Fællesskabet, ikke giver anledning til eksportrestitution, kan OLT-sukker, som anvendes ved fremstillingen af forarbejdede produkter i Fællesskabet, erstatte EF-sukker, der i mangel af import ville blive anvendt til fremstillingen af disse produkter. Henset til overproduktionen på markedet må dette sukker således eksporteres med eksportrestitution.
- 103 Ingen af de anførte argumenter til støtte for det første led er følgelig begrundede.

Det andet led angående forringelsen af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet og angående eksistensen af en sammenhæng mellem importen af sukker samt blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen og situationen på fællesskabsmarkedet.

104 I den anfægtede forordnings femte betragtning anfører Kommissionen:

»Disse vanskeligheder kan forstyrre den fælles markedsordning for sukker meget. For produktionsåret 2000/2001, har Kommissionen besluttet at reducere EF-producenternes kvoter med ca. 500 000 t. Hver yderligere indførsel af sukker og produkter med høj sukkerkoncentration fra OLT forudsætter en større nedsættelse af EF-producenternes kvoter og dermed et større tab af garanti for deres indkomst.«

- 105 Sagsøgerne har gjort gældende, at der ville foreligge en forringelse eller trussel om forringelse i OLT-aførgrelsens artikel 109, stk. 1's forstand i tilfælde af prisfald på sukkermarkedet eller ved en væsentlig forringelse i form af tab, fyringer osv. Imidlertid er den europæiske sukkerindustri sund. Priserne på sukker er ikke faldet.
- 106 De af sagsøgerne anførte forhold er efter Rettens vurdering klart egnede til at påvise en forringelse eller trussel om forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet. En situation, hvor det er nødvendigt at reducere produktionen blandt de europæiske producenter, viser imidlertid lige så vel en forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet. En sådan reduktion har direkte indflydelse på EF-producenternes indtjening.
- 107 Sagsøgerne anfægter nødvendigheden af at nedsætte Fællesskabets sukkerproduktion med ca. 500 000 t af hensyn til WTO-aftalerne. De henviser til en pressemeddelelse af 4. oktober 2000 fra Kommissionen og til forslaget til en ny fælles markedsordning for sukker, som nævner en reduktion på 115 000 t sukker. Desuden vil en reduktion på 500 000 t, og a fortiori på 15 000 t, have mindre

indvirkning end de almindelige udsving (til tider på over 15%) i produktionen af roesukker i Fællesskabet i perioden fra 1997/1998 til 1999/2000. Den af Kommissionen foreslåede produktionsreduktion på 500 000 t svarer til ca. 3% af EF-produktionen (hvilket indebærer en reduktion af opdyrkede arealer på ca. 3%). Når det tages i betragtning, at kun en reduktion på 115 000 t var vurderet nødvendig, gør sagsøgerne gældende, at reduktionen af produktionen ikke kan anses for en forringelse eller fare for forringelse af situationen på markedet for EF-sukker i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.

- 108 Det bemærkes hertil, at produktionen af EF-sukker overstiger forbruget af sukker i Fællesskabet uanset svingninger i den årlige produktion. Endvidere bemærkes, således som fastslået i Domstolens dom i sagen Emesa Sugar, nævnt ovenfor i præmis 80 (præmis 56), at Fællesskabet er »forpligtet til at indføre en vis mængde sukker fra tredjelande i overensstemmelse med aftaler indgået inden for WTO«. Hertil kommer »indførslerne af rørsukker fra AVS-staterne, som skal opfylde den særlige efterspørgsel efter denne vare« (Emesa Sugar-dommen, nævnt i præmis 80 ovenfor, præmis 56).
- 109 Sagsøgerne har ikke benægtet, at der er en sammenhæng mellem overholdelsen af forpligtelserne i medfør af WTO-aftalerne på den ene side og reduktionen af EF-produktionen som fastlagt i den anfægtede forordning på den anden side. De anfægter imidlertid den i den anfægtede forordning ansatte mængde på 500 000 t.
- 110 Det fremgår dog af Kommissionens forordning (EF) nr. 2073/2000 af 29. september 2000 om nedsættelse i sukkersektoren for produktionsåret 2000/2001 af garantimængden inden for ordningen med produktionskvoter og de forventede maksimale forsyningsbehov for raffineringindustrien inden for

præferenceimportordningerne (EFT L 246, s. 38), at Kommissionen har nedsat produktionen af A- og B-sukker med 478 277 t for produktionsåret 2000/2001. Denne nedsættelse er begrundet i, at »prognoserne for produktionsåret 2000/2001 viser, at der eksisterer en restmængde, der kan udføres, og som er større end det maksimum, der er fastsat i [WTO-aftalen] for dette produktionsår« (anden betragtning til forordning nr. 2073/2000).

- 111 Under den skriftlige forhandling forklarede Kommissionen, at den havde udregnet nedsættelsen af produktionskvoterne på basis af den normale eksport (1 471 000 t), hvorfra den af WTO tilladte eksport var blevet fratrukket (998 200 t med en gennemsnitlig restitution på 500 EUR pr. t).

- 112 Den meddelte nedsættelse på 115 000 t, som sagsøgerne henviser til, vedrører en strukturel reduktion, der således ikke begrænser sig til et bestemt produktionsår, hvilket fremgår af Kommissionens forslag af 16. oktober 2000 til en ny rådsforordning om den fælles markedsordning for sukker (EFT 2001 C 29 E, s. 315). Denne foreslåede strukturelle tilpasning viser dog ikke, at en engangsreduktion på ca. 500 000 t for produktionsåret 2000/2001 ikke var nødvendig.

- 113 Under alle omstændigheder kan Kommissionen ikke anses for at have anlagt et åbenbart urigtigt skøn i den anfægtede forordning, idet den ved vurderingen af risikoen for destabilisering af markedet for EF-sukker tog højde for nedsættelsen af produktionskvoterne som fastsat i forordning nr. 2073/2000, hvis lovlighed ikke er blevet anfægtet.

- 114 Sagsøgerne har herefter gjort gældende, at mængden af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen, der importeres i Fælles-

skabet, er ubetydelig, hvis man sammenligner mængden af sukker fra OLT med mængden af sukker produceret i Fællesskabet og med mængden af sukker importeret fra visse tredjelande.

- 115 Sagsøgeren i sag T-332/00 har udregnet, at importen af sukker med AVS-OLT- og EF-OLT-kumulation af oprindelsen i 1999 svarede til 0,320% (KN-kode 1701) og 0,102% (KN-kode 1806) af EF-produktionen. Importen med EF-OLT-kumulation af oprindelsen udgjorde i 1999 mindre end den import, som et enkelt AVS-land som f.eks. Barbados årligt må indføre til Fællesskabet.
- 116 Dette argument kan ikke tages til følge. Som fastslået ovenfor, kunne Kommissionen med rette i lyset af den særlige situation med overkapacitet på Fællesskabets sukkermarked anse den meget stærke stigning i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen for »vanskeligheder« i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.
- 117 Når forpligtelserne i medfør af WTO-aftalerne tages i betragtning, er det en rimelig antagelse, at »[h]ver yderligere indførsel af sukker og produkter med høj sukkerkoncentration fra OLT forudsætter en større nedsættelse af EF-producenternes kvoter og dermed et større tab af garanti for deres indkomst« (den anfægtede forordnings femte betragtning). Det skal i denne sammenhæng understreges, at indførslerne af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen ved vedtagelsen af den anfægtede forordning udgjorde omkring 10% af den i den anfægtede forordning nævnte nedsættelse af EF-producenternes kvoter, og at produktionskapaciteten af OLT-sukker lå på 100 000-150 000 t om året (jf. ovenfor, præmis 92).

- 118 Domstolen har allerede fastslået, at en nedsættelse af EF-produktionen for at imødegå en stigning i importen af OLT-sukker »forstyrre[r] den [...] fælles markedsordning for sukker og [vil være] i strid med målene for den fælles landbrugspolitik« (jf. Emesa Sugar-dommen, nævnt i præmis 80 ovenfor, præmis 56).
- 119 I lyset heraf kunne Kommissionen med rette i den anfægtede forordnings femte betragtning fastslå, at den øgede import af sukker fra OLT kunne forstyrre den fælles markedsordning for sukker meget.
- 120 Sagsøgeren i sag T-332/00 har dog gjort gældende, at de i WTO-aftalerne opstillede økonomiske og kvantitative maksimumsgrænser skal beregnes for produktionsåret 2000/2001. Inden for rammerne af WTO-aftalerne løber produktionsåret for sukker fra den 1. oktober til den 30. september angående de mængdemæssige grænser, og fra den 1. juli til den 30. juni for de økonomiske grænser. Fællesskabet havde i perioden frem til henholdsvis den 1. juli 2000 og den 1. oktober 2000 et tilstrækkeligt stort spillerum i forhold til maksimumsgrænserne fastsat i WTO-aftalerne. Ifølge denne sagsøger eksporterede Fællesskabet faktisk mindre sukker med restitution end tilladt i WTO-aftalerne.
- 121 Dette argument, hvormed det søges påvist, at Fællesskabet før den 1. juli eller den 1. oktober 2000 kunne have accepteret en stigning i importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen ved inden for rammerne af WTO-aftalen at have forhøjet eksporten af subventioneret sukker, er imidlertid irrelevant for den foreliggende sag, som vedrører lovligheden af en forordning, som begrænser importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen efter den 1. oktober 2000.
- 122 Sagsøgeren i sag T-332/00 har endvidere udregnet, at sænkningen af produktionen med 500 000 t pr. år, der er angivet i den anfægtede forordnings femte betragtning, medfører, at Fællesskabet med de aktuelle priser på verdens-

markedet og eksportstøtten pr. t kan eksportere 450 000 t, hvilket er klart tilstrækkeligt til at kunne tillade importen fra OLT.

- 123 Retten finder imidlertid, at den mængde, som sagsøgeren henviser til, skal gøre det muligt for Fællesskabet både at modvirke en negativ prisudvikling på verdensmarkedet og at opfylde forpligtelserne i medfør af WTO-aftalerne. Ydermere ville det være i strid med målene for den fælles landbrugspolitik at nedsætte de europæiske producenters kvoter for at tillade en stigning i importen af sukker (jf. *Emesa Sugar-dommen*, nævnt i præmis 80 ovenfor, præmis 56).
- 124 Under alle omstændigheder har sagsøgeren ikke bevist, at Kommissionen foretog en åbenbart urigtig vurdering af de forhold, der forelå på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede forordning, da den fandt, at situationen på Fællesskabets marked for sukker, som allerede havde medført væsentlige reduktioner af kvoterne, risikerede at forværres yderligere på grund af den store stigning i importen til Fællesskabet af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen.
- 125 Sagsøgeren i sag T-350/00 har endvidere anført, at en import på 110 000 t sukker fra OLT allerede var taget i betragtning, da Kommissionen valgte at reducere kvoterne med ca. 500 000 t. Sagsøgeren i sag T-332/00 bemærker, at Kommissionen i sin EU-status for sukker (»EU sugar balance sheet«) for produktionsåret 1999/2000 tog højde for en import på 110 000 t OLT-sukker og for produktionsåret 2000/2001 en import af 30 000 t. Det var derfor fejlagtigt af Kommissionen at fastslå i femte betragtning, at importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen »foruds[atte] en større nedsættelse af EF-producenternes kvoter« end de allerede angivne 500 000 t.

- 126 Det skal først og fremmest fastslås, at henvisningen til planlægningen af produktionsåret 1999/2000 er uden nogen form for relevans i de foreliggende sager, idet den anfægtede forordning kun angår produktionskvoterne for produktionsåret 2000/2001, der blev nedsat. I forbindelse med planlægningen af produktionsåret 2000/2001 forventedes der en import på 30 000 t sukker fra andre tredjelande end AVS, Indien, MFN-lande, De Kanariske Øer, Madeira og Azorerne. Det er ikke blevet påvist, at de 30 000 t vedrører sukker importeret fra OLT. Selv hvis det havde drejet sig om en sådan import, skal det dog fastslås, at Kommissionen i sin planlægning tog højde for en import af sukker fra OLT, der var større end det i den anfægtede forordning tilladte, men den påregnede også en nedsættelse af produktionskvoten for A- og B-sukker, der var større end den endeligt vedtagne nedsættelse. Planlægningen af produktionsåret 2000/2001 angår en nedsættelse af produktionen af A- og B-sukker på ca. 600 000 t i forhold til produktionsåret 1999/2000 (nedsættelse fra 12 952 000 t til 12 321 000 t). Under disse omstændigheder er der ingen omstændigheder i forbindelse med planlægningen af produktionsåret 2000/2001, der kan bevise, at de af Kommissionen i femte betragtning til den anfægtede forordning fastslåede forhold er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn.
- 127 Sagsøgerne har endvidere understreget, at en nedsættelse af produktionen af A- og B-sukker ikke nødvendigvis medfører tab af indkomst for landbrugerne. Disse kan nemlig beslutte at dyrke andre produkter.
- 128 Det skal imidlertid fastslås, at nødvendigheden af en væsentlig nedsættelse af produktionskvoten for A- og B-sukker, uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt dyrkningen af andre afgrøder kunne være lige så rentabel som dyrkningen af sukker, i sig selv beviser eksistensen af en forringelse eller trussel om en forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.
- 129 Sagsøgeren i sag T-332/00 har endvidere gjort opmærksom på, at importen af ikke-præferencesukker i forarbejdede produkter udgør 520 000 t om året. Selv om der opkræves told på dette sukker, ændrer det ifølge sagsøgeren ikke ved, at

denne import påvirker efterspørgslen efter EF-sukker i Fællesskabet. Ingen forholdsregler i medfør af artikel 134 EF er blevet taget over for denne import.

- 130 Det forhold, at der opkræves told på sukker i forarbejdede produkter, må efter Rettens opfattelse nødvendigvis føre til en anden vurdering af de destabiliserende virkninger af denne import end vurderingen vedrørende importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen, som er undtaget fra told i medfør af OLT-afgørelsens artikel 101, stk. 1. I øvrigt er Kommissionens eventuelle passivitet over for indførsler fra tredjelande ikke egnet til at anfægte gyldigheden af den anfægtede forordning.
- 131 Sagsøgeren i sag T-332/00 understreger, at for at kunne vurdere virkningerne af de påståede »vanskeligheder« i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand, skulle Kommissionen også have taget højde for lagrene ved starten og slutningen af året (»opening« and »closing stocks«) og for eksporten i form af forarbejdede produkter. Sagsøgeren støtter sig på ny til førnævnte EU-status for sukker.
- 132 Dette argument skal afvises, da det er upræcist. Sagsøgeren har ikke forklaret, hvorfor den påståede undladelse af at tage højde for de i forrige præmis nævnte forhold skulle bevise, at Kommissionen har foretaget et åbenbart urigtigt skøn ved at fastslå, at de i præmis 71 og 72 nævnte forhold risikerede alvorligt at forstyrre den fælles markedsordning for sukker.
- 133 Sagsøgeren i sag T-332/00 og den nederlandske regering har endvidere anført, at Kommissionen som følge af vareknaphed, der havde vist sig i Spanien, i juli 1999 frigav et lager på 66 000 t, som spanske virksomheder opretholdt (Kommiss-

sionens beslutning 1999/444/EF af 7.7.1999 om frigivelse af det mindstelager og delvis frigivelse af det overgangslager, som opretholdes af sukkervirksomheder i Spanien, til forsyning af det sydlige Spanien i perioden fra den 1. juli til den 30. november 1999, EFT L 174, s. 25). Endvidere blev det fastslået i Rettens dom af 17. juni 1999 i sagen ARAP m.fl. mod Kommissionen (sag T-82/96, Sml. II, s. 1889), der vedrørte en påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 11. januar 1996 om ikke at rejse indvendinger mod statsstøtte N11/95 til fordel for DAI, at stigningen på 70 000 t i produktionen af subventioneret sukker i Portugal ikke havde mærkbare virkninger på fællesmarkedet. Følgelig er den reducerede import af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen heller ikke egnet til at forstyrre markedet.

134 Under retsmødet henviste sagsøgeren i sag T-332/00 endvidere til Rådets forordning (EF) nr. 2007/2000 af 18. september 2000 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces samt om ændring af forordning (EF) nr. 2820/98 og ophævelse af forordning (EF) nr. 1763/1999 og forordning (EF) nr. 6/2000 (EFT 2000 L 240, s. 1). Sagsøgeren har bemærket, at importen af sukker fra landene i det tidligere Jugoslavien på baggrund af denne forordning har oplevet en eksponentiel stigning. Denne import var ifølge sagsøgeren på 0 t i 2000 og blev i en rapport af 23. oktober 2001 vurderet til 120 000 t i 2001. Det er derfor uforståeligt, at den lille mængde OLT-sukker skulle udgøre en trussel mod den fælles markedsordning for sukker, når den større import fra landene i det tidligere Jugoslavien ikke udgør en sådan trussel.

135 Retten må imidlertid fastslå, at disse argumenter ikke er egnet til at påvise, at Kommissionen foretog et åbenbart urigtigt skøn, da den ved vedtagelsen af den anfægtede forordning i september 2000 fastslog, at der var opstået vanskeligheder, som risikerede alvorligt at forstyrre den fælles markedsordning for sukker. Der er intet grundlag for at konkludere, at situationen på Fællesskabets marked for sukker på tidspunktet, da Kommissionen vedtog beslutningerne, som er nævnt i præmis 133 ovenfor, kan sammenlignes med den markedssituation, som forelå, da den anfægtede forordning blev vedtaget. Hvad angår forordning nr. 2007/2000, som rigtignok blev vedtaget på samme tid, hvor vedtagelsen af

den anfægtede forordning blev vedtaget, og som bl.a. fastsætter bedre vilkår for adgang til fællesmarkedet for produkter fra landene i det tidligere Jugoslavien, skal det fastslås, at sagsøgeren selv har anerkendt, at forordningen ikke gav anledning til indførsel af sukker i 2000. Det forhold, at 120 000 t sukker blev importeret til Fællesskabet i 2001 i medfør af forordning nr. 2007/2000, beviser ikke, at Kommissionen foretog et åbenbart urigtigt skøn, da den vedtog den anfægtede forordning. Det skal i den sammenhæng understreges, at lovligheden af en fællesskabsretsakt skal bedømmes efter de faktiske og retlige omstændigheder på det tidspunkt, da retsakten blev udstedt (Rettens dom af 12.12.2000, sag T-296/97, Alitalia mod Kommissionen, Sml. II, s. 3871, præmis 86).

- 136 Sagsøgeren i sag T-350/00 har anført, at EF-leverandørerne sælger C-sukker til sukkerforarbejdningsvirksomheder i OLT til en forhøjet pris, som ligger væsentligt over verdensmarkedsprisen. EF-producenterne drager derfor også fordele af reglerne om EF-OLT-kumulation af oprindelsen. Der foreligger derfor ikke fare for, at disse producenter lider et indtjeningstab som følge af importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen.
- 137 Dette argument bør afvises, da det er upræcist. Sagsøgerne har ikke fremlagt nogen form for materiale vedrørende EF-producenternes prispolitik for C-sukker. Selv hvis den pris, der tages for C-sukker, overstiger verdensmarkedsprisen for sukker, vil dette i øvrigt ikke nødvendigvis betyde, at prisen er rentabel for EF-producenterne.
- 138 Endelig har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionen ved at karakterisere importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen som »vanskeligheder« anerkendte, at beskyttelsesforanstaltningen henhørte under den første type tilfælde, der er omtalt i Domstolens dom af i sagen Antillean Rice Mills mod Kommissionen, præmis 47 (jf. ligeledes Rettens dom af 10.2.2000, forenede sager T-32/98 og T-41/98, Nederlandske Antiller mod Kommissionen, Sml. II, s. 201). Kommissionen skulle derfor have godtgjort, at der forelå årsagsforbindelse

mellem importen af varer fra OLT og problemerne på EF-markedet for sukker, hvilket den imidlertid ikke gjorde.

- 139 Dette argument må forkastes. For det første fremgår det tydeligt af den anfægtede forordning, at den er baseret på den anden type tilfælde i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1. Kommissionen vedtog nemlig beskyttelsesforanstaltningen, eftersom »der [...] derfor fortsat [bestod] vanskeligheder, der [kunne] forringe situationen i EF's sukkersektor« (jf. den anfægtede forordnings sjette betragtning). For det andet bemærkes, at selv hvis det antages, at stigningen i importen af sukker og blandingsprodukter var en konsekvens af anvendelsen af OLT-afgørelsen, ville denne omstændighed ikke medføre, at Kommissionen skulle have baseret vedtagelsen af den anfægtede forordning på den første type tilfælde i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1. De karakteristika, som kendetegner de to typer tilfælde, som er omfattet af artikel 109, stk. 1, kan foreligge i en og samme situation (jf. generaladvokat Légers forslag til afgørelse i forbindelse med Domstolens dom i sagen Kongeriget Nederlandene mod Rådet, nævnt i præmis 66 ovenfor, Sml. I, s. 8768, og i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 48, Sml. I, s. 8951, punkt 85).

- 140 Det andet led i det første anbringende kan følgelig heller ikke tages til følge.

- 141 Det første anbringende skal derfor forkastes i sin helhed.

Det andet anbringende om en tilsidesættelse af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 2

- 142 Sagsøgerne har med dette anbringende gjort gældende, at Kommissionen ved vedtagelsen af den anfægtede forordning tilsidesatte proportionalitetsprincippet i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 2, som har følgende ordlyd:

»Der [skal] fortrinsvis vælges foranstaltninger, som bringer mindst mulig forstyrrelse i associeringens og Fællesskabets funktion. Disse foranstaltninger må ikke gå ud over, hvad der er absolut nødvendigt for at afhjælpe de opståede vanskeligheder.«

¹⁴³ Indledningsvis skal Retten minde om, at lovligheden af en beskyttelsesforanstaltning i medfør af proportionalitetsprincippet er betinget af, at de midler, der iværksættes, er egnede til at nå det tilsigtede mål og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå det, således at der i tilfælde af et valg mellem flere egnede foranstaltninger skal vælges den mindst indgribende (jf. Domstolens dom af 11.2.1999, *Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen*, nævnt i præmis 49 ovenfor, præmis 51 og 52, og Rettens dom af 5.6.1996, sag T-162/94, *NMB France m.fl. mod Kommissionen*, Sml. II-427, præmis 69, og af 29.9.2000, sag T-87/98, *International Potash Company mod Rådet*, Sml. II, s. 3179, præmis 39).

¹⁴⁴ Sagsøgeren i sag T-332/00 har for det første gjort gældende, at Rådet ved vedtagelsen af afgørelse 91/482 i 1991 vidste, at importen til Fællesskabet af landbrugsprodukter fra OLT kunne medføre yderligere udgifter på budgettet for den fælles landbrugspolitik. Importstigningen er den direkte konsekvens af OLT-afgørelsen. Når landbrugsprodukter får adgang til fællesmarkedet og kan drage fordel af de højere priser på dette marked, vil udbuddet nødvendigvis stige. Under disse omstændigheder skal den fællesskabsinteresse, som begrunder anvendelsen af artikel 109, stk. 1, være særdeles tungtvejende, hvilket ifølge sagsøgeren ikke var tilfældet i den foreliggende sag.

- 145 Retten bemærker hertil, at det fremgår af analysen foretaget ovenfor i præmis 74-103, at Kommissionen med rette, når der henses til den særlige situation med overforsyning af Fællesskabets marked for sukker og forpligtelserne i medfør af WTO-aftalerne, kunne anse den store vækst i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen for »vanskeligheder« i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand. Endvidere fremgår det af præmis 104-140 ovenfor, at Kommissionen med rette kunne antage, at disse vanskeligheder risikerede at forstyrre den fælles markedsordning for sukker meget.
- 146 Under disse omstændigheder havde Kommissionen ret til at vedtage en beskyttelsesforanstaltning i medfør af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, mod importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen.
- 147 Sagsøgerens argumentation på dette punkt angår i øvrigt ikke foranstaltningens forholdsmæssighed. At en stigning i importen var forudset allerede i 1991 er ikke relevant for vurderingen af, om foranstaltningen i september 2000 var en egnet og forholdsmæssig reaktion med henblik på »at afhjælpe de opståede vanskeligheder« i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1's forstand.
- 148 For det andet har sagsøgerne gjort gældende, at en beskyttelsesforanstaltning skal være af tidsbegrænset karakter. Ved efter hinanden at have udstedt forordning nr. 2423/1999, forordning nr. 465/2000 og den anfægtede forordning har Kommissionen tilsidesat OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 2.
- 149 Hertil bemærkes for det første, at fællesskabsinstitutionerne ved anvendelsen af OLT-afgørelsens artikel 109 har et vidt skøn, som svarer til de politiske ansvarsområder, som artikel 182 EF til 188 EF tillægger dem (Domstolens dom af 22.11.2001, sag C-301/97, Kongeriget Nederlandene mod Rådet, Sml. I, s. 8853, præmis 144).

- 150 For det andet bemærkes, at når der er tale om et sådant skøn, påhviler det Fællesskabets retsinstanser at begrænse sig til at prøve, om afgørelsen er åbenbart urigtig eller behæftet med magtfordrejning, eller om fællesskabsinstitutionerne åbenbart har overskredet grænserne for deres skøn (dom af 22.11.2001, sag C-301/97, Kongeriget Nederlandene mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 149, præmis 145).
- 151 I den foreliggende sag har sagsøgerne ikke godtgjort, at Kommissionen, da den udøvede sit skøn og vedtog en tredje beskyttelsesforanstaltning mod import af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen i den anfægtede forordning, foretog et åbenbart urigtigt skøn.
- 152 Analysen foretaget af Retten ovenfor i præmis 74-140 viser således, at Kommissionen med rette kunne fastslå, at vanskelighederne medførte en risiko for en forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet på tidspunktet for forordningens vedtagelse.
- 153 Under alle omstændigheder begrænsede den anfægtede forordning, som var gældende fra den 1. oktober 2000 til den 28. februar 2001, kun undtagelsesvist, delvist og i et begrænset tidsrum den toldfritagne import til Fællesskabet af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen. Forordningen, som begrænsede den frie adgang til Fællesskabets marked for OLT-sukker i et omfang, der var foreneligt med situationen i Fællesskabet, men som opretholdt den særligt gunstige behandling af produkterne på en måde, der respekterede målsætningerne i OLT-afgørelsen (jf. nedenfor, præmis 178-191), var egnet til at opnå Kommissionens målsætninger og gik ikke videre end nødvendigt (jf. i denne retning Domstolens dom af 22.11.2001, sag C-301/97, Kongeriget Nederlandene mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 149, præmis 148).
- 154 Sagsøgerne har for det tredje understreget, at forordning nr. 2423/1999 fastsatte en minimumspris for importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindel-

sen. Ifølge denne forordnings ottende betragtning kan man med pålæggelse af minimumspriser opnå formålet, nemlig at undgå denne imports destabiliserende virkninger. Kommissionen forklarer imidlertid ikke i den anfægtede forordning, hvorfor pålæggelsen af minimumspriser ikke længere anses for egnet til at opnå formålet.

- 155 Retten bemærker, at Fællesskabets retsinstanser, samtidig med at de påser overholdelsen af OLT's rettigheder, ikke — idet dette ville indebære fare for et indgreb i Kommissionens vide skøn — kan sætte deres skøn i stedet for Kommissionens med hensyn til valget af den foranstaltning, der er mest egnet til at forhindre forstyrrelserne på Fællesskabets sukkermarked, når der ikke er ført bevis for, at de trufne foranstaltninger er åbenbart uegnede til at nå det tilstræbte mål (jf. i denne retning dom af 5.10.1994, sag C-280/93, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 4973, præmis 94, af 12.7.2001, sag C-189/01, Jippes m.fl., Sml. I, s. 5689, præmis 83, og af 22.11.2001, sag C-301/97, Kongeriget Nederlandene mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 149, præmis 135).
- 156 Sagsøgerne har ikke godtgjort, at Kommissionen ved at begrænse importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen til 4 848 t i perioden for den anfægtede forordnings anvendelse vedtog en åbenbart uforholdsmæssig foranstaltning, eller at den foretog en åbenbar fejlfortolkning af de på tidspunktet for forordningens vedtagelse foreliggende omstændigheder (jf. i denne retning dom af 22.11.2001, sag C-301/97, Kongeriget Nederlandene mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 149, præmis 136).
- 157 Under alle omstændigheder medførte forordning nr. 2423/1999 ikke en nedgang i importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen, hvilket rejser tvivl om effektiviteten af den ved forordningen indførte foranstaltning, nemlig minimumspriser for importen af det omhandlede produkt (jf. Rettens dom af dags dato, forenede sager T-94/00, T-110/00 og 159/00, Rica Foods m.fl. mod Kommissionen, Sml. 2002, s. 4683, præmis 172).

- 158 Under disse omstændigheder var det korrekt, at Kommissionen inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik's mål og målene for OLT's associering med Fællesskabet fandt, at den midlertidige begrænsning af importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen var egnet til at virkeliggøre det tilstræbte mål, og at den ikke gik ud over, hvad der var nødvendigt for at virkeliggøre dette (jf. i denne retning dom af 22.11.2001, sag C-301/97, Kongeriget Nederlandene mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 149, præmis 137).
- 159 For det fjerde har sagsøgerne gjort gældende, at det fastsatte maksimum for, hvor meget sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen, som må importeres, på 4 848 t i en periode på fem måneder, strider mod proportionalitetsprincippet.
- 160 Kommissionen skulle således for det første have tilsidesat OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 2, ved ikke at have medtaget importen fra 1999 ved beregningen af importkvoten for sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen. Sagsøgerne har i den forbindelse forklaret, at importen i Fællesskabet af sukker med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen var blevet gjort næsten umulig efter den 1. december 1997 som følge af afgørelse 97/803. Kommissionen var ikke berettiget til at se bort fra importen i 1999 med den begrundelse, at den havde været eksponentiel, idet den svarede til den normale sukkerproduktion for producenterne i OLT. Tallene for 1997 og 1998 vedrørte en ny industri og var derfor ikke repræsentative.
- 161 Der er enighed mellem parterne om, at Kommissionen fastsatte kvoten på 4 848 t ud fra importen af OLT-sukker i 1997. For blandingsprodukternes vedkommende blev importen i 1998 anvendt som reference. Det er de samme år, som blev brugt som reference ved fastsættelsen af kvoterne i forordning nr. 465/2000.

- 162 Ved kendelserne af 12. juli 2000, Rica Foods og Free Trade Foods mod Kommissionen (sagerne T-94/00 R og T-110/00 R, ikke trykt i Samling af Afgørelser), og af 8. august 2000, Suproco mod Kommissionen (sag T-159/00 R, ikke trykt i Samling af Afgørelser), fastslog Rettens præsident, at Kommissionen i forordning nr. 465/2000 gik ud fra en samlet import af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen i 1997 på 4 465 t. Rettens præsident understregede imidlertid, at der ikke eksisterede statistikker, som sondrede mellem sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen og sukker med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen. Rettens præsident anordnede derfor foreløbige forholdsregler med udgangspunkt i den samlede import af OLT-sukker (både EF-OLT og AVS-OLT) i 1997, dvs. 10 372,2 t. Dette tal blev også anvendt ved fastsættelsen af importen i den anfægtede forordning »[f]or således at undgå unødige procedurer og alene med henblik på vedtagelsen af nærværende beskyttelsesforanstaltninger« (ottende betragtning til den anfægtede forordning).
- 163 Det er ligeledes ubestridt mellem parterne, at importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen i 1997 var højere end i 1996 og 1998. I 1999 var importen af OLT-sukker imidlertid langt større end i 1997.
- 164 I den anfægtede forordnings ottende betragtning har Kommissionen forklaret, at udelukkelsen af 1999 som referenceår skyldtes, at det drejede sig om det år, »hvor indførslen steg eksponentielt«.
- 165 Det fremgår af Eurostats statistikker, som Kommissionen fremlagde efter et skriftligt spørgsmål fra Retten, at hvor importen af OLT-sukker i 1998 var på 4 250,9 t, udgjorde den i 1999 53 519,9 t. For så vidt angår blandingsprodukter fra OLT steg importen fra 1 260,9 t i 1998 til 14 020 t i 1999.

- 166 Eftersom artikel 108b i afgørelse 97/803 begrænser AVS-OLT-kumulation af oprindelsen til en årlig mængde på 3 000 t sukker, var det korrekt af Kommissionen at konstatere en eksponentiel stigning i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen i 1999.
- 167 Endvidere kunne Kommissionen med god grund fastslå, at den eksponentielle vækst i importen i lyset af den særlige situation med overforsyning af Fællesskabets marked og forpligtelserne i henhold til WTO-aftalerne indebar risiko for en forringelse af situationen i EF's sukkersektor. Hvis Kommissionen havde været forpligtet til at tage højde for import af en størrelse, der indebar en sådan risiko, ved fastsættelsen af den tilladte importmængde, ville beskyttelsesforanstaltningen risikere at blive frataget sin virkning.
- 168 Kommissionen kunne følgelig med rette se bort fra 1999 som grundlag for udregningen af størrelsen af den tilladte import i den anfægtede forordning.
- 169 For det andet har sagsøgeren i sag T-332/00 bemærket, at selv hvis Kommissionen kunne forkaste 1999 som referenceår, må det konstateres, at Kommissionens beregning var fejlagtig. På baggrund af de mængder, der blev lagt til grund i forordning nr. 465/2000 og i kendelserne afsagt af Rettens præsident den 12. juli 2000 i sagerne Rica Foods og Free Trade Foods mod Kommissionen (sagerne T-94/00 R og T-110/00 R) og Suproco mod Kommissionen (sag T-159/00 R), nævnt i præmis 162 ovenfor, burde den i den anfægtede forordning fastsatte mængde ifølge sagsøgerens udregninger have været på 4 991 t.
- 170 Dette argument skal forkastes, idet det på ingen måde kan bevise, at Kommissionen foretog et åbenbart urigtigt skøn ved i den anfægtede forordnings artikel 1 at begrænse importen af sukker — i form af uforarbejdet sukker eller som blandingsprodukter — med EF-OLT-kumulation af oprindelsen til 4 848 t.

- 171 For det tredje har sagsøgerne gjort gældende, at importkvoten på 4 848 t for syv måneder er for lav til at muliggøre en rentabel drift af blot en enkelt sukkerforarbejdningsfabrik i den periode, hvor beskyttelsesforanstaltningen finder anvendelse. Selv hvis man antog, at begrænsninger i importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen var nødvendig, skulle Kommissionen i den anfægtede forordning have taget højde for interesserne hos virksomheder i OLT, der er etableret i sukkersektoren, og burde have fastsat kvoten på et sådant niveau, at virksomhederne kunne forblive på markedet.
- 172 Det bemærkes hertil for det første, at Kommissionen, når den påtænker at træffe en beskyttelsesforanstaltning på basis af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, for så vidt som omstændighederne ikke konkret er til hinder derfor, skal tilvejebringe oplysninger vedrørende de skadelige virkninger, som dens beslutning muligvis kan have for de berørte virksomheder (dom af 11.2.1999, Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 49 ovenfor, præmis 25, og af 14.9.1995, Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 39 ovenfor, præmis 70).
- 173 Konkret tog Kommissionen OLT-producenternes interesse i betragtning derved, at importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen ikke blev fuldstændig suspenderet. Kvoten på 4 848 t, som Kommissionen fastsatte i den anfægtede forordnings artikel 1, blev derimod beregnet ud fra den største import af sukker og blandingsprodukter i perioden 1996-1998.
- 174 På baggrund af ovenstående betragtninger og i lyset af den begrænsning i Fællesskabets retsinstitansers kompetence, som særligt gør sig gældende, når Kommissionen har til opgave at finde et kompromis mellem modstående interesser — i dette tilfælde beskyttelsen af den fælles markedsordning for sukker på den ene side og på den anden side beskyttelsen af OLT og de dér etablerede virksomheders interesser — konkluderer Retten, at Kommissionen ikke har tilsidesat proportionalitetsprincippet ved at begrænse importen af sukker

og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen til 4 848 t i den anfægtede forordnings gyldighedsperiode.

- 175 For det fjerde har sagsøgerne gjort gældende, at den anfægtede forordnings artikel 2, stk. 3, i henhold til hvilken »[a]nsøgninger om importlicenser ledsages af en kopi af de eksportlicenser, der er udstedt«, er i strid med proportionalitetsprincippet. Denne bestemmelse forhindrer i praksis sagsøgerne i at drage fordel af kvoten fastsat i forordningen. Bestemmelsen tvinger sagsøgerne til at købe EF-sukker (til priser, der ligger over prisen på verdensmarkedet, på grund af en merpris kaldet »golden premium«, som følge af oprindelsen fra Fællesskabet) og at eksportere sukkeret fra Fællesskabet på et tidspunkt, hvor de endnu ikke har den mindste sikkerhed for, at sukkeret efter bearbejdning eller forarbejdning til sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen kan sælges og importeres til Fællesskabet.
- 176 Dette argument bør afvises. Kommissionen havde ret til at indføre betingelsen i den anfægtede forordnings artikel 2, stk. 3, da det hermed var muligt at garantere, at anmodninger om import inden for rammerne af den anfægtede forordning rent faktisk kun vedrørte sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen.
- 177 Det andet anbringende skal herefter forkastes.

Det tredje anbringende om en tilsidesættelse af traktatens præferencebehandling af produkter hidrørende fra OLT

- 178 Sagsøgerne har gjort gældende, at Fællesskabets institutioner i medfør af artikel 3, stk. 1, litra s), EF og bestemmelserne i traktatens fjerde del (navnlig artikel 183,

stk. 1) skal tage højde for princippet om en præferencerangfølge. I medfør af dette princip må institutionerne ikke stille varer fra OLT ringere end varer fra AVS eller andre tredjelande (dom af 14.9.1995 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 39, præmis 91 og 142).

- 179 Sagsøgerne anfører for det første, at artikel 213 i Lomé-konventionen fuldstændig udelukker beskyttelsesforanstaltninger vedrørende sukker. Den anfægtede forordning er derfor vedtaget i strid med den fortrinsstilling, som OLT nyder i forhold til AVS.
- 180 Sagsøgeren i sag T-332/00 har endvidere sammenlignet OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, med andre beskyttelsesforanstaltninger. Denne sagsøger bemærker, at artikel 25, stk. 1, i forordning nr. 2038/1999, der ikke finder anvendelse på samhandelen med OLT, kræver, at der foreligger årsagssammenhæng mellem importen fra tredjelande og forstyrrelserne på fællesmarkedet, for at der kan vedtages beskyttelsesforanstaltninger. Aftalerne med tredjelande, eksempelvis Marokko, kræver ligeledes årsagssammenhæng mellem importen fra landet, som aftalen vedrører, og Fællesskabets vanskeligheder (jf. associeringsaftalen af 26.2.1996 med Marokko, EFT 2000 L 70, s. 2). Sagsøgeren anfører, at når OLT nyder en mere privilegeret status, skal Kommissionen afstå fra at vedtage beskyttelsesforanstaltninger i medfør af OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, over for produkter fra OLT, når forholdene ikke tillader, at de samme forholdsregler tages over for varer fra tredjelande, som nyder en mindre privilegeret status.
- 181 For det andet har sagsøgerne gjort opmærksom på, at Fællesskabet i medfør af protokol nr. 8 til Lomé-konventionen har tildelt AVS-landene en kvote på 1,7 mio. t sukker, som disse helt eller delvist kan importere til Fællesskabet, uden at der skal betales told og med prisgaranti. Ved at begrænse importen af sukker med EF-OLT-kumulation af oprindelsen til 4 848 t inden for en periode på fem

måneder har Kommissionen tilsidesat princippet om, at varer fra OLT ikke må stilles ringere end varer fra AVS eller fra andre tredjelande.

- 182 Retten bemærker, at det påhviler Fællesskabets retsinstanser at begrænse sig til at prøve, om Kommissionen, som i dette tilfælde har et vidt skøn, har foretaget et åbenbart urigtigt skøn ved at udstede den anfægtede forordning (dom af 22.11.2001, sag C-301/97, Kongeriget Nederlandene mod Rådet, nævnt i præmis 149 ovenfor, præmis 112).
- 183 Selv om varer fra OLT i medfør af traktatens fjerde del nyder en særstilling, har både Domstolen og Retten fastslået, at OLT-afgørelsens artikel 109, som bemyndiger Kommissionen til at vedtage beskyttelsesforanstaltninger, på ingen måde strider mod principperne i traktatens fjerde del ved sin blotte eksistens (dom af 11.2.1999 i sagen Antillean Rice Mills mod Kommissionen, nævnt i præmis 49 ovenfor, præmis 40). Den blotte vedtagelse af en beskyttelsesforanstaltning i henhold til artikel 109 er således ikke udtryk for en tilsidesættelse af OLT-produkters fortrinsstilling.
- 184 Hvad angår sukkers status efter Lomé-konventionen konstaterer Retten, at Fællesskabet i protokol nr. 8 til konventionen forpligter sig over for AVS-landene til at købe sukker til en garanteret pris og at importere en bestemt årlig mængde (1,7 mio. t). Denne import er helt eller delvist fritaget fra told. For at undgå, at denne forpligtelse bliver uden indhold, fastsætter Lomé-konventionens artikel 213, at beskyttelsesklausulen (konventionens artikel 177) ikke finder anvendelse inden for rammerne af protokol nr. 8.
- 185 Det følger derimod af OLT-afgørelsens artikel 101, stk. 1, at alle produkter fra OLT, og derfor i princippet også sukker, er undtaget fra told ved import til

Fællesskabet. OLT-sukker nyder derfor klart en fortrinsstilling i forhold til AVS-sukker. Det forhold, at Kommissionen vedtager en beskyttelsesforanstaltning — der i sin natur er af midlertidig karakter — ændrer intet herved. Retten skal endvidere understrege, at den anfægtede forordning udelukkende vedrører sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen. Den indfører ingen begrænsninger af importen af sukker fra OLT efter de almindelige regler om oprindelse, såfremt en sådan produktion skulle eksistere.

186 Argumentet, som bygger på OLT-sukkers fortrinsstilling i forhold til sukker fra AVS-landene, skal følgelig forkastes.

187 Af de samme grunde kan sagsøgerne ikke påberåbe sig beskyttelsesklausulerne i de aftaler, Fællesskabet har indgået med visse tredjelande.

188 Under alle omstændigheder adskiller OLT-afgørelsens artikel 109 sig ikke grundlæggende fra andre beskyttelsesklausuler, som kræver en sammenhæng mellem den omhandlede import og de indtrufne vanskeligheder. Domstolen udtalte i dommen af 11. februar 1999 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, præmis 47, at i »det andet tilfælde [i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1] kræves det ikke, at de vanskeligheder, der begrunder indførelsen af en beskyttelsesforanstaltning, er forårsaget af anvendelsen af OLT-afgørelsen«, men herved fastholdt den kravet om, at en beskyttelsesforanstaltning skal være egnet til at fjerne eller formindske de opståede vanskeligheder. Hvis der ikke er sammenhæng mellem vanskelighederne og de trufne foranstaltninger, er disse uforholdsmæssige og i modstrid med artikel 109, stk. 2, andet punktum (jf. generaladvokat Albers forslag til afgørelse i forbindelse med dom af 11.2.1999 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 49 ovenfor, Sml. I, s. 773, punkt 67).

- 189 I den foreliggende sag har Kommissionen i tilstrækkelig grad bevist eksistensen af en forbindelse mellem den eksponentielle stigning i importen til Fællesskabet af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen og faren for en forringelse af situationen i Fællesskabets sukkersektor (jf. præmis 104-140 ovenfor). Begrænsningen af denne import er således egnet til at fjerne eller formindske de indtrufne vanskeligheder.
- 190 Under henvisning til disse overvejelser skal det fastslås, at den anfægtede forordning ikke har placeret AVS-landene og tredjelande i en konkurrencemæssigt klart bedre stilling end OLT.
- 191 Det tredje anbringende skal derfor også forkastes.

Det fjerde anbringende om en tilsidesættelse af aftalen om beskyttelsesforanstaltninger

- 192 Sagsøgeren i sag T-332/00 har gjort gældende, at den anfægtede forordning strider mod artikel 2 i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, som har følgende ordlyd:

»1. Et medlem kan kun anvende en beskyttelsesforanstaltning for en vare, hvis det efter nedenstående bestemmelser har konstateret, at den pågældende vare indføres i dets område i så øgede mængder, set absolut eller i forhold til den indenlandske produktion, og under sådanne omstændigheder, at det forvolder eller truer med at forvolde alvorlig skade for den indenlandske industri, der fremstiller lignende eller direkte konkurrerende varer.

[...]

- 193 Sagsøgeren anfører, at OLT-afgørelsens artikel 109 skal fortolkes i lyset af forpligtelserne i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. En tilsidesættelse af artikel 2 i sidstnævnte aftale er følgelig også en tilsidesættelse af OLT-afgørelsen artikel 109.
- 194 Det følger imidlertid af fast retspraksis, at WTO-aftalerne efter deres art og opbygning ikke udgør regler, hvis overholdelse i fællesskabsinstitutionernes retsakter er genstand for efterprøvelse ved Domstolen (Domstolens dom af 23.11.1999, sag C-149/96, Portugal mod Rådet, Sml. I, s. 8395, præmis 47, og af 22.11.2001, sag C-301/97, Nederlandene mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 149, præmis 53). Det gælder også, når den fællesskabsretsakt, som er til prøvelse for Fællesskabets retsinstanser, begrænser handelen mellem Fællesskabet og OLT (jf. dommen af 22.11.2001, sag C-301/97, Nederlandene mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 149, præmis 53-56), uafhængigt af hvilken status disse lande og territorier måtte have i medfør af WTO-aftalerne. Kun såfremt Fællesskabet har ønsket at opfylde en særlig inden for rammerne af WTO påtaget forpligtelse, eller når den pågældende fællesskabsretsakt udtrykkeligt henviser til bestemte bestemmelser i WTO-aftalerne, tilkommer det Domstolen at prøve den pågældende fællesskabsretsakts lovlighed efter WTO-bestemmelserne (jf. dommen i sagen Portugal mod Rådet, præmis 49, og dom af 22.11.2001, sag C-301/97, Nederlandene mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 149, præmis 54).
- 195 Den anfægtede forordning har imidlertid ikke til formål at sikre gennemførelsen i Fællesskabet af forpligtelser påtaget inden for rammerne af WTO, og den henviser heller ikke udtrykkeligt til bestemte bestemmelser i WTO-aftalerne. Forordningen har udelukkende til formål at indføre beskyttelsesforanstaltninger over for sukker og blandingsprodukter med oprindelse i OLT i medfør af OLT-afgørelsens artikel 109 for at afhjælpe de indtrufne vanskeligheder.

- 196 Sagsøgeren i sag T-332/00 kan derfor ikke gøre gældende, at den anfægtede forordning blev vedtaget i modstrid med artikel 2 i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.
- 197 Selv hvis det antages, at artikel 109 så vidt muligt skal fortolkes i lyset af ordlyden af og formålet med aftalen om beskyttelsesforanstaltninger (jf. hertil Domstolens dom af 16.6.1998, sag C-53/96, Hermès, Sml. I, s. 3603, præmis 28, og af 14.12.2000, forenede sager C-300/98 og C-392/98, Dior m.fl., Sml. I, s. 11307, præmis 47), skal det fastslås, at Kommissionen tilstrækkeligt klart har bevist eksistensen af en sammenhæng mellem den eksponentielle stigning i importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen og den truende forringelse af situationen i Fællesskabets sukkersektor (jf. præmis 104-140 ovenfor).
- 198 Det fjerde anbringende bør følgelig forkastes.

Det femte anbringende om magtfordrejning

- 199 Sagsøgeren i sag T-332/00 har bemærket, at OLT-afgørelsens artikel 108b, som Rådet indsatte i OLT-afgørelsen i 1997 (jf. præmis 16 ovenfor), næsten fuldstændigt udelukker importen til Fællesskabet af sukker med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen. Rådet valgte derimod ikke at begrænse EF-OLT-kumulation af oprindelsen for sukker. Med vedtagelsen af den anfægtede forordning hindrer Kommissionen, at OLT-afgørelsen får de af Rådet ønskede virkninger. Artikel 109 tildeler ikke Kommissionen beføjelse til at »rette op på« en afgørelse fra Rådet.

- 200 Retten bemærker hertil, at en retsakt kun er behæftet med magtfordrejning, såfremt det på grundlag af objektive, relevante og samstemmende indicier fremgår, at den må antages at være truffet udelukkende eller dog i det mindste overvejende for at forfølge andre formål end dem, der er angivet af den sagsøgte institution, eller for at omgå en fremgangsmåde, der særligt er fastsat ved traktaten (jf. Domstolens dom af 25.6.1997, sag C-285/94, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 3519, præmis 52, og Rettens dom af 6.4.1995, sag T-143/89, Ferriere Nord mod Kommissionen, Sml. II, s. 917, præmis 68).
- 201 Det skal først bemærkes, at OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, giver Kommissionen ret til at anvende beskyttelsesforanstaltningerne over for OLT-varer, særligt »såfremt der opstår vanskeligheder, der vil kunne medføre en forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet«.
- 202 Det følger endvidere af analysen foretaget vedrørende det første anbringende, at Kommissionen med god ret kunne fastslå, at de opståede vanskeligheder risikerede at medføre en forringelse af situationen i sukkersektoren i Fællesskabet.
- 203 Sagsøgeren har intet fremlagt, hvoraf det fremgår, at den anfægtede forordning ikke blev vedtaget med det formål at forhindre en forringelse af situationen i EF-sukkersektoren.
- 204 Det forhold, at Rådet i OLT-afgørelsens artikel 108b vedtog en mængdemæssig begrænsning for sukker med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen, påvirker endvidere ikke Kommissionens ret til i henhold til denne afgørelses artikel 109, stk. 1, at vedtage de beskyttelsesforanstaltninger over for sukker eller et hvert andet produkt fra OLT, hvis betingelserne for at vedtage en sådan foranstaltning er opfyldt.

205 Det femte anbringende skal således forkastes.

Det sjette anbringende om en tilsidesættelse af artikel 253 EF

206 Sagsøgeren i sag T-332/00 og den nederlandske regering har gjort gældende, at den anfægtede forordning er mangelfuldt begrundet, idet den ikke forklarer tilstrækkeligt om de opståede vanskeligheder og om forringelsen eller faren for forringelse af situationen på sukkermarkedet. Kommissionen har heller ikke redegjort for, hvorfor den vurderer vanskelighederne anderledes i den anfægtede forordning end i forordning nr. 2423/1999. Endelig forklares det ikke, hvorfor 1999 ikke blev anvendt som referenceår ved fastsættelsen af importkvoten.

207 Retten skal udtale, at det fremgår af fast retspraksis, at den begrundelse, som kræves i henhold til artikel 253 EF, skal tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at den kompetente ret kan udøve sin prøvelsesret (jf. navnlig Domstolens dom af 13.10.1992, forenede sager C-63/90 og C-67/90, Portugal og Spanien mod Rådet, Sml. I, s. 5073, præmis 16, og Rettens dom af 5.4.2001, sag T-82/00, BIC m.fl. mod Rådet, Sml. II, s. 1241, præmis 24). Det kræves ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter, da spørgsmålet, om en beslutnings begrundelse opfylder kravene efter artikel 253 EF, ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes i forhold til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område (Domstolens dom af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, Sml. I, s. 1719, præmis 63, og dommen i sagen BIC m.fl. mod Rådet, præmis 24).

208 Den anfægtede forordning er vedtaget i henhold til den anden type situation i OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1. En beskyttelsesforanstaltning vedtaget på

dette retsgrundlag er i overensstemmelse med artikel 253 EF, hvis det angives, hvilke »vanskeligheder« der er opstået, hvis det forklares, hvordan disse vanskeligheder indeholder en risiko for »en forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet eller i en af dets regioner«, og hvis der gives oplysninger, der gør det muligt at vurdere, om proportionalitetsprincippet i artikel 109, stk. 2, er overholdt.

209 I første og fjerde betragtning til den anfægtede forordning beskrev Kommissionen de opståede vanskeligheder. I femte og sjette betragtning forklares det, hvorfor vanskelighederne risikerer at forstyrre den fælles markedsordning for sukker meget. I ottende betragtning beskrives de bagvedliggende grunde for at have fastsat kvoten til 4 848 t. Hvad angår fravælgelsen af 1999 som referenceår forklares det i ottende betragtning, at det »var det år, hvor indførslen steg eksponentielt [...]«

210 Det sjette anbringende er således også ugrundet.

Angående ulovlighedsindsigelsen over for forordning nr. 2553/97

211 Sagsøgeren i sag T-350/00 har anført, at den anfægtede forordnings artikel 2, stk. 2, underkaster importen i Fællesskabet af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen de nærmere bestemmelser i artikel 2-6 i forordning nr. 2553/97. Ulovligheden af denne forordning gør artikel 2, stk. 2, i den anfægtede forordning ulovlig.

- 212 Kommissionen har heroverfor gjort gældende, at dette anbringende skal afvises, da den anfægtede forordning ikke vedrører gennemførelsen af den forordning, som ulovlighedsindsigelsen angår.
- 213 Retten bemærker, at forordning nr. 2553/97 ikke er retsgrundlaget for vedtagelsen af den anfægtede forordning. Da artikel 2-6 i forordning nr. 2553/97 finder tilsvarende anvendelse på importen af sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen, er den eventuelle ulovlighed af disse bestemmelser ikke desto mindre egnet til at påvirke lovligheden af den anfægtede forordnings artikel 2, stk. 2. Følgelig kan bestemmelserne gøres til genstand for en ulovlighedsindsigelse i medfør af artikel 241 EF (Rettens dom af 20.4.1999, forenede sager T-305/94 — T-307/94, T-313/94 — T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 og T-335/94, Limburgse Vinyl Mattschappij m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 931, præmis 285 og 286).
- 214 Sagsøgeren i sag T-350/00 gør gældende, at forordning nr. 2553/97 overskrider Fællesskabets beføjelser, idet hverken primær eller sekundær ret giver Kommissionen kompetence til at gennemføre OLT-afgørelsen artikel 108b.
- 215 Retten bemærker indledningsvis, at den berørte sagsøger ikke fremfører nogen ulovlighedsindsigelse særligt rettet mod de betingelser, der er fastsat i artikel 2-6 i forordning nr. 2553/97, der finder tilsvarende anvendelse i medfør af den anfægtede forordnings artikel 2, stk. 2. Kun en manglende kompetence for Kommissionen til at vedtage forordning nr. 2553/97 gøres gældende.
- 216 Selv hvis argumentet tages til følge, vil dette være uden betydning for gyldigheden af den anfægtede forordning, såfremt det kan fastslås, at Kommissionen havde kompetence til at lade den anfægtede forordning omfatte bestemmelser som dem i artikel 2-6 i forordning nr. 2553/97.

- 217 Vedrørende dette punkt skal Retten minde om, at artikel 2-6 i forordning nr. 2553/97 regulerer betingelserne for udstedelse af importtilladelser for sukker med AVS-OLT-kumulation af oprindelsen.
- 218 OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, som giver Kommissionen ret til at fastsætte beskyttelsesforanstaltninger i handelen mellem OLT og Fællesskabet, skal imidlertid fortolkes således, at den giver Kommissionen hjemmel til, at adgangen for OLT-produkter til Fællesskabet, når importen er blevet begrænset i overensstemmelse med betingelserne i artikel 109, stk. 1, underlægges et krav om udstedelse af en importtilladelse, med henblik på at sikre effektiviteten af de truffne foranstaltninger, og at Kommissionen kan fastlægge betingelserne for udstedelse af en sådan tilladelse.
- 219 Selv under antagelse af, at Kommissionen ikke havde kompetence til at vedtage forordning nr. 2553/97, kunne den direkte på basis af OLT-afgørelsens artikel 109 fastsætte betingelserne for udstedelse af importtilladelser for sukker og blandingsprodukter med EF-OLT-kumulation af oprindelsen, ved at optage bestemmelserne i artikel 2-6 fra forordning nr. 2553/97 tilsvarende i den anfægtede forordning.
- 220 Ugyldighedsindsigelsen over for forordning nr. 2553/97 skal således forkastes.

Erstatningspåstanden

- 221 Sagsøgerne har gjort gældende, at de, som følge af de påtalte retlige mangler, som annulationssøgsmålet bygger på, har lidt et tab, som Fællesskabet er forpligtet til at erstatte.

222 Det bemærkes, at der, for så vidt angår Fællesskabets erstatningsansvar uden for kontraktforhold, anerkendes en ret til erstatning, såfremt tre betingelser er opfyldt, nemlig at den retsregel, der er tilsidesat, har til formål at beskytte borgerne, og at tilsidesættelsen er tilstrækkelig kvalificeret, at der er påvist et tab, og endelig, at der er en direkte årsagsforbindelse mellem Fællesskabets tilsidesættelse af sin forpligtelse og de skadelidtes tab (jf. i samme retning Domstolens dom af 4.7.2000, sag C-352/98 P, Bergaderm og Goupil mod Kommissionen, Sml. I, s. 5291, præmis 42).

223 I en retlig sammenhæng, som er kendetegnet ved udøvelsen af en vid skønsbeføjelse, kan Fællesskabet kun ifalde ansvar, hvis den pågældende institution åbenbart og groft har overskredet grænserne for udøvelsen af sine beføjelser (dommen af 11.2.1999 i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 49 ovenfor, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

224 I den foreliggende sag har sagsøgerne imidlertid ikke påvist, at Kommissionen ved vedtagelsen af den anfægtede forordning åbenbart og groft har overskredet grænserne for udøvelsen af sine beføjelser. Undersøgelsen af anbringenderne til støtte for annullationssøgsmålet har end ikke vist, at Kommissionen har begået noget som helst ulovligt forhold ved vedtagelsen af den anfægtede forordning.

225 Under disse omstændigheder kan kravet om erstatning ikke tages til følge.

226 De af sagsøgerne nedlagte påstande skal følgelig i det hele forkastes.

Sagsomkostningerne

- 227 I henhold til artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgerne har tabt sagen, bør de betale sagsomkostningerne i overensstemmelse med Rådets påstand herom. Sagsøgeren i sag T-350/00 betaler endvidere omkostningerne i forbindelse med sagen om foreløbige forholdsregler.
- 228 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 4, bærer intervenienterne deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Tredje Afdeling)

- 1) Sagerne T-332/00 og T-350/00 forenes med henblik på domsafsigelsen.
- 2) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

- 3) Hver af sagsøgerne betaler, ud over sine egne omkostninger, Kommissionens omkostninger i den sag, sagsøgeren har anlagt, herunder, for så vidt angår sagsøgeren i sag T-350/00, omkostningerne i forbindelse med sagen om foreløbige forholdsregler.

- 4) Intervenienterne bærer deres egne omkostninger.

Jaeger

Lenaerts

Azizi

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. november 2002.

H. Jung

Justitssekretær

K. Lenaerts

Afdelingsformand